

# ༥ བཅོམ་བྱོལ་བོད་གཞུང་གི་གལ་ཆེའི་དྲིལ་བསྐྱབས་ཡིག་ཆ།

ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་བ།

བོད་རྒྱལ་ལོ་ ༡༩༩༦

ལོ་ ༡༢ ལང་ ༩

སྤྱི་ལོ་ ༢༠༠༧ ཟླ་ ༥

## སྤྱི་ཚོར་ཡགོང་ས་ཡསྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ནས་ལྷོ་ལིར་ཡོད་པའི་ཕྱི་ཁོ་ཚོགས་ཁང་དུ་ བཅོམ་བྱོལ་དུ་ཕེབས་ནས་མི་ལོ་ལྔ་བརྒྱ་འཁོར་བར་རྒྱ་གར་གཞུང་མང་ཡོངས་ལ་ ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུའི་དངོས་གཞིའི་མཛད་སྤོའི་ཐོག་

### གནང་བའི་བཀའ་སློབ་གསུང་བཤད།

༡། མཛད་བརྗེ་དང་ཐུན་པའི་ཕྱོགས་པོ་  
ལྷན་རྒྱུ་ཚོར་ཞུ་རྒྱུ་ལོ་རབས་བཞི་བརྒྱ་དང་ཐུ་  
བརྒྱ་པའི་ནང་རྒྱ་གར་གྱི་དབུ་ཁྲིད་དང་། རང་  
བཅོམ་ཚོད་ལེན་པ་མང་པོ་ཞིག་གིས་ང་ཚོར་  
ཐུགས་ཁུར་དང་གདུང་སེམས་མཉམ་སྦྲེ་གནང་  
ཡོད། ཁྱེད་རང་ཚོ་ནི་དེ་དག་གི་མི་བརྒྱད་དེའི་  
སྤྱི་ཚབ་ཡིན་ཞིང་། རོས་རང་བོད་ཀྱི་ས་མཚམས་  
བཅས་ལ་ཉེ་དབང་དུ་འཕྱོར་སྐབས། རང་སེམས་  
ལ་སློ་ཕམ་དང་སྐྱབས་བསྐྱེལ། སྤྱིའི་ལུས་པོར་  
བཤམ་ནད་ཐོག་སྟེ་ཉ་ཅང་སྤྱོད་པོ་བྱུང་ཡོད། དེ་  
ནས་འབྲམ་སྤེལ་བ་བྱེད་དང་། རྒྱ་བོད་ས་མཚམས་  
འབྲམ་སྤེལ་ལ་ཡལ་སེམས་ལོར་འཁོད་སྐབས་ཕེབས་  
བསུར་བཅར་མཁན་སྤྱི་ལུས་གི་མི་མ་ཉིན་རྣམ་  
སེང་། (Shri Marhinder Sigh) དང་  
ཁྱེད་ཀྱིས་སྤྱི་ཚོགས་ནས་རོས་ལ་གཞིགས་ཏེ་ག་  
ཡག་པོ་གནང་བར་བརྟེན་དའི་ནང་སེམས་དང་སྤྱི་  
ལུས་ཀྱི་ནད་དག་སྤྱེད་བྱུང་སྟེ་རོས་རང་སྤྱིའི་པོ་  
བྱུང་། དེར་བརྟེན་དེས་གོ་སྐབས་འདི་བརྒྱུང་

སྤོའི་སྤྱིས་རྒྱ་གར་གཞུང་མང་ཡོངས་ལ་བཅོམ་  
མིན་གྱི་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ་གི་ཡོད།  
རོས་ཀྱིས་དུས་ཉུག་དུ་ང་ཚོའི་མཛད་  
འབྲེལ་འདི་དག་སྤོའི་ལྷོ་ལིར་བར་རོས་འཛིན་  
ཞུ་གི་ཡོད། སྤོའི་མང་གོད་ཆགས་བྱུང་དུས་དགེ་  
ཅན་གྱིས་རོགས་རམ་བྱེད་དགོས་པ་དང་། དགེ་  
ཐུགས་ལ་དཀའ་ངལ་འབྱུང་དུས་དགེ་ཅན་ལ་ལྷོ་ལིར་  
བྱེད་ཀྱིའི་འགན་ཡོད་པ་ཡིན། དེར་བརྟེན་འདས་  
པའི་མི་ལོ་ ༥༠ ཉམས་སྤོང་ལ་གཞིགས་ན་དགེ་  
ཅན་ཚོས་ང་ཚོར་གང་ཅིའི་ཐད་སྤོའི་བསམ་བཤམ་རྣམ་  
དག་གིས་ལྷོ་ལིར་གྲུགས་ཆེ་གནང་བྱུང་བ་དེ་ལ་  
ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ་གི་ཡིན། རོས་ནས་ཉུག་དུ་བརྗོད་  
པར། ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཐོག་སྤོའི་རྒྱ་གར་གྱིས་རྒྱ་གར་  
ལ་འཛིན་པའི་སྤོའི་བྱུས་སྤོའི་ལུག་པར་བོད་དོན་ཐོག་  
རྒྱ་གར་གཞུང་དོགས་ཐོན་ཆེ་དུག་པའི་ཚོར་སྤོའི་  
ཞིག་སྐབས་མེ་རོས་ལ་ཡོང་གི་འདུག དེ་ལྟར་  
གནང་ཡང་འགྲིགས། རོས་ཀྱི་བསམ་པར་རྒྱ་གར་  
གཞུང་གིས་ང་ཚོར་རོགས་རམ་ཉ་ཅང་མང་པོ་

གནང་བྱུང་། དེར་བརྟེན་ང་ཚོས་བཀའ་དྲིན་རྗེས་  
དམ་ཆེད་དུ་འབྲེལ་ཡོད་རྣམས་ལ་སེམས་གཏིང་  
ནས་ཐུགས་རྗེ་ཕྱོགས་འབྲུལ་ཞུ་གི་ང་ཚོའི་དོར་  
དུ་མེད་པའི་འགན་དཀྱི་ཞིག་ཡིན། དེ་བཞིན་ནང་  
པ་དང་ཉིན་རྒྱུའི་གཉིས་བར་ཐུན་མོང་གི་འཛིན་  
སྤོའི་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ནི་ཆེ་རབས་གཅིག་ནས་  
གཅིག་དུ་བརྒྱད་དེ་སྤོའི་པ་ཡང་ཡང་ལེན་རྒྱུ་ཡོད་  
པ་དེ་ཡིན། དེས་ན་ད་ལྟ་འཛིན་སྤོའི་འདོད་ཐོག་  
གནས་མེད་པ་དང་། ང་ཚོ་དང་མཉམ་དུ་མེད་  
པའི་སྤོའི་པོ་དེ་དག་གི་ཆེད་དུ་གསོལ་བ་སྤོའི་ལམ་  
འདེགས་རྒྱུ་དེ་ཡང་ང་ཚོའི་དོར་དུ་མེད་པའི་འགན་  
དཀྱི་ཡིན། གཞན་ཞུ་རྒྱ་གར་ཡང་མེད། རོས་  
ཀྱིས་ཞུ་འདོད་པ་དེ་རྣམས་བསྐྱབས་གཏམ་ཐོག་  
བཀོད་དེ་འབྲེམས་སྤོའི་ལུས་ཡོད། དེ་ལས་སྤོའི་  
པ་གང་ཡང་ཞུ་རྒྱུ་མེད།  
འདས་པའི་ལོ་དོ་ ༥༠ དེའི་ནང་རོས་  
སྤོའི་ཉམས་སྤོང་གི་ཆ་གས་ཞིག་ཞུས་ན། ལོ་  
རབས་ལྔ་བརྒྱ་པའི་འགོ་སྤོའི་དུ་ཉན་ཉན་རོས་རང་

ལྷན་པ་གྱི་ཐོག་ལྷན་པ་མངའ་ཏོག་ཙམ་ཡོད། ལོ་  
རབས་བཞི་བརྒྱུ་པའི་དུས་སྐབས་དུ་ཀ་སྤྲུག་ནས་བོད་  
ཡིག་གི་གསར་ཤོག་སྤྲུག་ཀ་དེ་ཙམ་མེད་པ་ཞིག་  
འཛོལ་གྱི་ཡོད། དེ་བརྒྱུད་དེ་རྩོམ་ཡང་ཡང་  
དམག་ཆེན་གཉིས་པའི་སྐོར་དང་། ལྷན་པ་གྱི་  
རང་བཙན་ལས་འགུལ། ལྷན་པར་བདག་ཉིད་ཆེན་  
པོ་རྒྱན་རྩི་མཚོག་དང་དངོས་སྤྱི་མངའ་ལྗེ་བྱུང་  
མེད་ཀྱང་། གོང་གསལ་གསར་ཤོག་དེ་བརྒྱུད་ནས་  
ཁོང་གི་མཚན་སྐྱེན་གྲགས་བཙུག་ཤེས་ཏོགས་ཡོང་  
གི་ཡོད། གསར་ཤོག་དེ་འབྲེམས་སྡེ་ལ་བྱེད་མཁན་  
ཞེ་ལོ་ལུང་ཚོས་ལ་དང་པ་བྱེད་མཁན་ལྟ་བུ་བཞིག་  
ཡིན་པ་དང་། ཁོང་ཞི་བོད་ལ་ལྷན་པས་མ་རྒྱུ་  
དག་གི་ག་ཚ་མེས་ལྟར་ཡོད་མཁན་ཞིག་ཡིན་  
པ་དང་། དེ་ཞི་རྩོམ་འབྲོར་བའི་གསར་ཤོག་  
གཅིག་ལུ་དེ་རེད།

དེ་རྗེས་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༤ ལོར་སྤྱི་ལྷན་པ་  
གྱི་གནད་ཡོད་མི་སྣ་དང་། ལྷན་པ་གཞུང་གི་  
གནད་ཡོད་མི་སྣ་དེ་དག་དང་ལྷན་དུ་དོན་ཀྱང་  
ཡོད། དེའི་སྐབས་སྤྱི་ལྷན་པ་དཔོན་རིགས་ཁྲོད་  
དུ་ཞེ་རུ་ཡང་འདུག དེའི་སྐོར་དོན་གྱི་དོན་  
གྱི་ཡུལ་དང་དོན་གྱི་མི་མང་། ། ། ། ། ། ། ། ། ། ། ། ། ། །  
ནང་གསལ་པོ་བཞེད་ཡོད། ཐངས་ཤིག་ཞེ་རུར་  
ཐངས་བསྐྱེད་ལྟར་སྤྲུག་ལྷན་པ་དཔོན་རིགས་ཚོའི་  
ཁྲོད་དུ་དོན་ཀྱང་ཡོད། དོན་ལ་ཆབ་སྲིད་གྱི་ཐོག་  
ལྷན་པ་ཡོངས་མི་མང་འབྲས་ཚོགས་ལྷན་པས་ལྷན་  
པོན་ལྷན་ཁང་གི་ལུ་ཡོན་ཀྱང་གཞིན་པའི་གོ་  
གནས་ཡོད་ལྷན་པ་ལྷན་པ་དཔོན་རིགས་སོགས་  
དཔོན་རིགས་ཀྱི་གྲུ་ལྷན་པ་དང་དོན་ཀྱང་ཡོད།  
ཀྲོའོ་ཨན་ལེ་དང་ཞེ་རུ་རྒྱལ་གཉིས་ལྷན་དུ་  
བཞུགས་འདུག ཀྲོའོ་ཨན་ལེ་ཡིས་ཞེ་རུ་དོན་  
དུ་ལའི་རྒྱ་མ་རེད་ཅེས་དོ་སྲོད་ལྷན་པོང་། ལྷན་པ་

དེར་ཞེ་རུ་ཡུད་ཙམ་རིང་ཅི་ཡང་མ་གསུང་པར་  
དགོངས་པ་བཞེས་ཏེ་བཞུགས་སོང་། ཀྲོའོ་ཨན་  
ལེ་ཞེ་མི་ཏེ་ཅང་སྤྱང་པོ་ཞིག་རེད། དོན་ཀྱང་དོག་  
ཙམ་སྤྱང་པོ་ཡོད་པས་ལག་པ་བཏང་ནས་ཁོང་ལ་  
འཚམས་འདྲི་ལྷན་པ་ཡིན། ཡུད་ཙམ་རིང་  
དགོངས་པ་བཞེས་ཏེ་བཞུགས་པའི་རིང་ཁོང་ལ་ལོ་  
རབས་བཞི་བརྒྱུ་པའི་ནང་གི་འདས་པའི་ཡུན་རིང་  
བྱ་བའི་བརྒྱུད་རིམ་དང་། སྤྱི་ལོ་ ༡༩༤༩ ལོར་  
ལྷན་པ་མི་མང་སྤྱི་མཐུན་ལྷན་པ་ལྷན་པ་བརྒྱུགས་པ་  
སོགས་ཁོང་གི་དགོངས་པར་འཆར་ཡོད་པ་དོན་  
ལ་ཚོར་བའི་འདུ་ཞིག་བྱུང་། དེས་ཞེ་རུའི་ལྷན་པ་  
གཏོང་ནས་བོད་ཀྱི་གནད་དོན་དེ་གལ་ཆེན་པོ་ཞིག་  
ལ་དོན་འཛོལ་གནང་གི་ཡོད་པ་གསལ་པོ་མཚོན་  
པ་ཞིག་རེད།

སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༦ ལོར་(སྤྱི་ལྷན་པ་ལྷན་

པ་ལས་འདས་ཏེ་ལོ་ ༣༥༠༠ འཁོར་བའི་  
དུས་ལ་ཞེ་རུ་ལྷན་པ་ལྷན་པ་ལྷན་པ་ལྷན་པ་ལྷན་པ་  
འཁོར་སྐབས་) ཞེ་རུ་དང་མངའ་ལོ་ལྷན་པ་  
འགའ་གསུ་བྱུང་རྗེས་ཉིན་གཅིག་ཞེ་རུ་ལྷན་པ་  
ཡིག་དོན་ཚན་ ༡༢ ལྷན་པ་བསྐྱེད་ནས་ཉེ་  
འདྲུ་འཁོར་པར་ཐེབས་བྱུང་། ལྷན་པ་དེར་དོན་  
རང་དེ་གར་བརྒྱད་ཡོད། ཡིག་སྐྱེད་ཁ་གསལ་  
ཉེགས་བསྐྱེད་པའི་ཆེད་སྤྱི་ལྷན་པ་དོན་ཚན་བརྒྱ་བརྒྱན་  
གྱི་ཡིག་ཆ་དོན་ལ་བརྟུན་ནས། ཁྲོད་རང་བོད་  
ལ་སྤྱིར་ལོག་བྱས་ཏེ་དོན་ཚན་དེ་དག་གཞི་རྩར་  
བརྒྱུད་སྤྱི་ལྷན་པ་ལྷན་པ་ལྷན་པ་ལྷན་པ་ལྷན་པ་  
བྱུང་། སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༦ ལོར་དོན་ལྷན་པ་དུ་  
ཡོད་སྐབས་དོན་གྱི་ལས་བྱེད་མི་སྣ་ཚོས་མཐའ་  
གཅིག་དུ་བོད་ལ་སྤྱིར་ལོག་བྱེད་མི་རུང་ཞེས་  
བརྗོད་ཀྱི་འདུག གང་ཡིན་ཟེར་ན་སྐབས་དེ་དུས་  
ནས་བོད་ཀྱི་གར་སྤྲུགས་སྤྲུག་སྤྲུག་སྤྲུག་ཞིང་ཆེན་

ནང་མངོན་གསལ་དོད་པོའི་ཐོག་ནས་ཟིང་འབྲུག་  
ལངས་འགོ་བརྒྱུགས་ཟིན་ཡོད། གནས་ཚུལ་ཚབས་  
རི་ཆེར་འགྲོ་བཞིན་ཡོད། དེར་བརྟེན་དོན་བོད་  
དུ་སྤྱིར་ལོག་བྱེད་མི་རུང་བའི་བསམ་ཚུལ་གྲགས་  
ཆེ་ཡོད་པ་དེ་གཞིར་བརྒྱུད་། དོན་གྱིས་ཞེ་རུ་  
མཚོག་ལ་དོན་འདི་གར་སྤྱོད་དགོས་ཀྱིའི་བསམ་  
ཚུལ་གྲགས་ཆེ་ཡོང་གི་འདུག ཅེས་ལྷན་པ་ལྷན་པ་  
དེ་རྗེས་ཞེ་རུ་སྤྱི་དང་བོད་དུ་ལོག་སྤོ་གོང་དུ་  
བརྗོད་པ་བཞིན་ཆེད་སྤྱི་ལྷན་པ་ལྷན་པ་ ༡༢ གཞིར་  
བརྒྱུད། ལྷན་པ་དང་འབྲེམ་ཚུན་བྱས་ཏེ་དེ་དག་དོན་  
དུ་འབྲོལ་བ་བྱེད་དགོས། ཞེས་གསུང་བྱུང་།  
མཐའ་དོན་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༢ ལོར་དོན་རང་བོད་  
དུ་སྤྱིར་ལོག་བྱས་ནས་ཞེ་རུ་སྤྱི་ལྷན་པ་ལྷན་པ་  
བ་གཞིར་བརྒྱུད་འབྲེམ་ཚུན་བྱས་པ་ཡིན། དོན་  
གོ་མོར་འབྲོར་མ་ཐག་དོན་གྱིས་ལྷན་པ་ལྷན་པ་  
བྱེད་པས་གཙོས་སྤྱི་དཔོན་རིགས་ལྷན་པ་  
བསྐྱེད་བྱས་ཏེ་དོན་ནས་རྩོམ་པའི་ལེགས་པའི་  
ཆ་དེ་དག་མི་གཞན་ལ་བསྐྱེད་བརྗོད་དུ་བརྒྱུག  
རྩོམ་པའི་ལས་འགན་ཞེ་དགོས་ཤེས་དང་དཀའ་ངལ་  
གྱི་ཆ་དེ་དག་ལ་བརྟུན་ནས་བསྐྱེད་བྱས་ཏེ་སེལ་  
ཐབས་བྱེད་དགོས་ཞེས། ཀྲོའོ་ལོ་དང་། ལྷན་པ་ལྷན་  
པ་ལྷན་པ་ལྷན་པ་ལྷན་པ་ལྷན་པ་ལྷན་པ་ལྷན་པ་  
ཀྱི་བསམ་ཚུལ་དང་ཐབས་ལམ་དེ་འབྲེམ་ཏེ་སྤྱི་ལྷན་  
པ་ཡིན། དེ་ནས་དོན་གྱིས་ཀྱུ་ལུ་ཞེ་མོའོ་ཏུང་  
ལ་སྤྱིར་ལོག་ཐངས་གསུམ་ཙམ་བྱས་ཏེ་སྤྱི་ལྷན་  
པ་ཡིན། གང་ཡིན་ཟེར་ན་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༤ ལོར་  
༡༩༥༥ ལོར་དོན་རང་ལྷན་པ་དུ་ཡོད་སྐབས་ཁོང་  
གིས་དོན་ལ་“ངས་དམག་དཔོན་གཙོས་པའི་ལྷན་  
པ་ལྷན་པ་ལྷན་པ་ལྷན་པ་ལྷན་པ་ལྷན་པ་ལྷན་པ་  
གི་རིགས་ལས་བྱེད་པ་ལྷན་པ་ལྷན་པ་ལྷན་པ་ལྷན་པ་  
དེ་དག་གིས་བྱེད་རང་གི་འདོད་པ་གཞིར་བརྒྱུད་ལས་

གཉེན་གྱི་མི་འདུག་ན་ང་ལ་བརྗོད་དགོས། ངས་  
དེ་དག་སླེར་འཐེན་བྱས་ཚོགས་ཅེས་སྐྱབས་བསམ་  
ཚམ་དག་གིས་ཁས་ལེན་གནང་བྱུང་། དེར་བརྟེན་  
སླེ་ལོ་ ༡༩༥༥ ལོའི་དབྱུང་དུས་ངོས་རྒྱ་ནག་  
ནས་བོད་དུ་སླེར་ལོག་གྱེད་སྐབས་ལམ་དུ་ཀྱང་  
གཏོང་དུ་བྱུག་བྱུང་། ཁོང་ནི་རྒྱ་ནག་དམག་དཔོན་  
དམག་སྡེ་ལང་བཙོ་བརྒྱུད་པའི་དམག་དཔོན་དང་  
ངོས་སྐྱར་གྱི་མོགས་པོ་ཡིན། ཁོང་པོ་ཅིང་དུ་འགོ་  
བའོས་གཉེས་གོང་པོའི་ས་ཁུལ་ཉིང་ཁྲིར་བྱུག་  
བྱུང་། ངོས་ཀྱིས་ཁོང་ལ་ན་ཉིང་ངོས་ལམ་འདི་  
བརྒྱུད་ནས་རྒྱ་ནག་ཏུ་འགོ་སྐབས་ངོས་ཀྱི་སེམས་  
ནང་དོགས་པ་དང་ཐེ་ཚོམ་ཚེན་པོས་ཁངས་ཡོད།  
ད་ལྟ་ངོས་རང་ལམ་འདི་བརྒྱུད་དེ་སླེར་ལོག་ཡོང་  
སྐབས་ངོས་ཀྱི་སེམས་ནང་གདེང་ཚོད་དང་སློ་  
འུགས་ཀྱིས་ཁངས་ཡོད། ཅས་བརྗོད་པ་ཡིན།

ངོས་རང་རྒྱ་ནག་ཏུ་ཡོད་སྐབས་མ་ཁེ་  
མེ་རིང་ལུགས་དང་། སློ་ཚོགས་རིང་ལུགས།  
རྒྱལ་སྤྱིའི་ལས་བཟོའི་ལས་འགུལ་སོགས་ཤེས་པར་  
བརྟེན་ཡིད་དབང་འཕྲོག་པོ་བྱུང་། དེར་བརྟེན་  
ངོས་ནས་འབྲེལ་ཡོད་རྒྱ་ནག་གི་ལས་ཤེད་ཚོར་  
ངོས་ཀྱང་སློ་ཚོགས་རིང་ལུགས་པ་ཞིག་གྱེད་གྱི་  
ཡིན། ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན། ད་ཆ་ལོ་ ༥༤ ལ་  
སློབས་པའི་ནང་པའི་གྲ་པ་ཞིག་ཡིན། སློ་ཚོགས་  
དང་དཔལ་འབྱོར་གྱི་རྣམ་གཞག་ཐང་དུ་དང་ཡང་  
མ་ཁེ་མེ་རིང་ལུགས་ལ་མོས་པ་ཡོད། ལྷན་གྲགས་  
ཅན་གྱི་མ་ཁེ་མེ་རིང་ལུགས་པ་དེ་དག་རྗེས་སུ་  
དབང་འུགས་དང་། གང་འདྲ་བྱས་ཏེ་དབང་  
བརྒྱུར་གྱེད་དང་། གཡོ་བྱས་གང་འདྲ་བགས་  
དགོས་བཅས་ཀྱི་ཐོག་ལ་ཁ་སློགས་འགྲུར་འུགས་  
ཚེ་རུ་ཚེ་རུ་ཕྱིན་པ་དེ་ནི་དངོས་གནས་ངོ་ཚ་  
དགོས་པ་ཞིག་ཡིན།

དེ་ལ་ངོས་ནས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་དགག་

པ་ཡོད། ཡིན་ནའང་མ་ཁེ་མེ་རིང་ལྟ་བུ་དུངས་  
གཙང་ལ་ད་དུང་ཡང་ཡིད་ཆེས་ཡོད། འོན་ཀྱང་  
འདས་པ་ནི་འདས་པ་རང་རེད། དེར་བརྟེན་སླེ་ལོ་  
༡༩༥༥ ལོར་མའོ་ཀྲུ་ཞིས་སློན་དུ་ཁས་ལེན་  
བྱས་པ་བཞིན་ངོས་ཀྱིས་ཡི་གེ་བཏང་བར་ཡིག་  
ལན་མ་བྱུང་། རིམ་པས་ངོས་ཀྱིས་ཤེས་ཚོར་བྱུང་  
བར། རྒྱ་མིའི་ཁ་དཔེ་ལ་ཁོང་ཚོས་ངའི་སྐད་ཆ་  
ལས་ངོ་སོ་ལ་མང་བ་ལྟ་གི་རེད། ཟེར་བ་ནང་  
བཞིན་མའོ་ཀྲུ་ཞིས་སྐད་ཆ་སྟན་པོ་དང་བྱ་སྡོད་  
ངོ་མ་ཏེ་བག་འདུག གང་ལའང་ལ་མ་ལྟོས་པར་  
ངོས་ཀྱིས་ནེ་རུ་འི་ལྷ་ཚུལ་གཞིར་བཟུང་འཐབ་  
ཚོད་བྱས་ཀྱང་ཕན་ཐོགས་མ་བྱུང་།

སླེ་ལོ་ ༡༩༥༩ ལོར་ཅི་བྱ་གཏོ་ལ་མེད་

གྱི་གནས་སུ་གྱར་ཏེ། ངོས་རང་གི་སློག་ལའང་  
ཉེན་ཁ་སླེབས་པར་བརྟེན་སླེ་ལོ་ ༡༩༥༩ ཟླ་ ༩  
ཚེས་ ༡༥ ཉིན་གྱི་མཚན་ལྷ་སའི་ཚུ་ཚོད་ ༡༠༡༠༠  
ཐོག་ང་ཚོ་ནོར་སློང་ནས་བོས་བྱོལ་དུ་ཡོང་བ་  
ཡིན། སླེ་ལོ་ ༡༩༥༩ ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༡༧ ཉིན་  
ང་ཚོ་རྒྱ་གར་གྱི་ས་མཚམས་སུ་འབྱོར་ཞིང་། དེ་  
ནས་བཟུང་ང་ཚོ་བཙན་བྱོལ་བ་དང་། ཆབ་སྲིད་ཀྱི་  
སྐབས་བཙོལ་བ་ཞིག་སྤོང་བྱིམ་མེད་པའི་མི་བཅས་  
ཆགས་པ་རེད། ལྷ་བས་ལེགས་པ་ཞིག་ལ་སྤོང་བྱིམ་  
མེད་པའི་མི་དེ་དག་ལ་དགའ་སྲིད་ལྷན་པའི་བྱིམ་  
ཚང་ཞིག་སྤོང་གིང་། ང་ཚོ་བོད་ཀྱི་གཏམ་དཔེར་  
གང་སྤྱིད་ང་ཡི་ཕ་ཡུལ་དང་། སུ་བུམས་ང་ཡི་  
ཕ་མ་ཞེས་པའི་བགད་སྲོལ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ང་ཚོ་  
བོད་པའི་གནས་བབ་ལ་ཕན་ལུགས་ཚེན་པོ་བྱུང་།

རྒྱ་གར་ནང་རང་དབང་ཡོད་པ་དང་།

གཙང་དང་འུགས་ཚེའི་རྒྱལ་སློབ་ཡོད་པ་བཅས་ལ་  
བརྟེན་ནས་ང་ཚོས་དེ་དུས་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་དང་  
ཆབས་ཅིག་བོད་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རིག་  
གཞུང་དང་། ལྷ་སྐྱེ་ནས་དར་བྱུང་བའི་ལྷ་དང་

མེད་ཀྱི་བོད་ཀྱི་ནང་ཚོས་དང་། དེ་བཞིན་བོད་  
ཀྱི་སྐད་ཡིག་ལ་སོགས་པ་མི་ཉམས་བརྒྱུད་འཛིན་  
གྱེད་བྱུང་བ་བྱུང་ཡོད། འཛམ་གླིང་འདིའི་ཐོག་  
གི་གངས་རུང་མི་རིགས་ཁག་གཅིག་གིས་སོ་སོའི་  
མི་རིགས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་རིག་གཞུང་རྒྱན་འཛིན་བྱ་  
རྒྱ་སེམས་ཁྲར་ཆེ་དག་ནས་དེ་དུས་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་  
ལྷན་པའི་མི་རིགས་དང་རྒྱང་ཐག་རིང་དུ་གནས་  
པ་དེ་ནི་ནོར་འཁྲུལ་ཡིན་ཞིང་། ཡག་ཤོས་དེང་  
དུས་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་དང་ཆབས་ཅིག་སོ་སོའི་མི་  
རིགས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་རིག་གཞུང་རྒྱན་འཛིན་བྱ་རྒྱ་  
དེ་ཡིན། ཞེ་རུ་སྐྱེ་སྐྱེ་བྱི་ཐོག་ནས་བོད་མིས་  
འཛིན་སྲོང་གྱེད་པའི་སློབ་གྲྭ་ཁག་ཟུར་དུ་འཛུགས་  
རྒྱུའི་ཐང་དམིགས་བསལ་དོ་སྣང་གིས་ཐུགས་ཁུར་  
ཚེན་པོ་བཞེས་ཡོད། ཐོག་མར་ཤེས་རིག་སློན་  
ཚེན་ཤི་མ་ལི་(Dr. K.L. Shrimali)ནས་འགོ་  
ཤོན་ཆ་ཚང་རྒྱ་གར་གཞུང་ནས་བཏང་གནང་ཡོད།  
ལོ་ངོ་ ༥༠ སོང་རྗེས་སྤིད་བྱས་དེ་དག་ལ་ཉམས་  
ཞིབ་གྱེད་སྐབས་གནད་འགག་ནི་རྒྱ་གར་ནང་ཡོད་  
པའི་བོད་མིའི་སློ་ཚོགས་ཀྱི་དེ་དུས་ཤེས་ཡོན་  
ཀྱི་གནས་ཚད་དེ་བོད་ནང་གི་ཤེས་ཡོན་གྱི་གནས་  
ཚད་ལས་ཉ་ཅང་ཡག་པ་ཡོད། དེ་ནི་ང་ཚོའི་གྲུབ་  
འབྲས་ཉ་ཅང་ཚེན་པོ་ཞིག་ཡིན། དེས་མ་ཚད་བོད་  
ཀྱི་ནང་ཚོས་སློབ་གཉེར་ཁང་དང་། དཔོན་སྡེ་  
ཁག་གི་སློབ་གཉེར་ཁང་བཅས་གསར་བརྒྱན་བྱས་  
ཡོད། ཐོག་མར་རྒྱ་གར་གཞུང་ནས་དགའ་འདུན་  
པ་གངས་ ༩༠༠ ཅམ་ཤོང་པའི་ཐུག་ས་ཚོས་  
སྐར་གོ་སློག་གནང་ཡོད། འོན་ཀྱང་སྐབས་དེ་དུས་  
རྒྱང་མཐར་མི་གངས་ ༡༥༠༠༠ ཅམ་ཡོད་སྐབས་  
གོང་གསལ་རུང་དག་ལུགས་རེ་སྐུལ་བྱས་པར་རྒྱ་  
གར་གཞུང་ནས་ཁས་ལེན་གནང་སྟེ། ད་ལྟའི་ནང་  
པའི་སློབ་གཉེར་ཁང་འདྲ་མིན་འདྲེ་དག་བྱུང་

གཞིའི་ཚ་བའི་ས་ཤོན་འདི་ཡིན། སྤྱིར་རྒྱ་གར་ནང་  
གི་བོད་པའི་གནས་སྐབས་སྤྱི་ལོ་དང་དཀའ་ངལ་  
མང་པོ་ཞིག་ཡོད་ནའང་སྤྱི་ཡོངས་ནས་བྱས་ན་  
བཅན་གྱི་ལ་བོད་མིའི་སྤྱི་ཚོགས་འདི་བཅན་གྱི་ལ་  
བའི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་ནས་ཡག་ཤོས་ཤིག་ཆགས་  
ཡོད། ང་ཚོའི་འདས་པའི་ལོ་ ༤༠ ལ་སྤྱིར་མིག་  
ལྟ་དུས་གྲུབ་འབྲས་འདི་ལྟ་བུ་ཐོབ་པ་ནི་རྒྱ་གར་  
གཞུང་གི་བཀའ་དྲིན་ཡིན། རྒྱ་གར་གཞུང་དང་  
མངའ་སྡེ་མང་པོ་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱས་ཆེ་གནང་ཡོད།  
དམིགས་བསལ་ལ་ཀར་ལྷ་ཏུ་ཀ་མངའ་སྡེ་ས་རྒྱུ་  
སྤྱིར་བྱས་ཆེ་གནང་ཡོད། དེར་ཡང་སྤྱོད་ཞིག་  
ཡོད་པ་རེད། ལྷ་ལོ་ ༡༩༥༤ ལོར་རྩོན་པ་སྤྱི་  
ལྷ་ངན་ལས་འདས་ནས་ལོ་རྒྱུ་ ༣༥༠༠ འཁོར་  
བའི་དུས་ཚེར་སྐབས་དོས་རྒྱ་གར་དུ་ཡོད་དུས་ང་  
ཚོའི་ལྷ་སྤྱིར་བྱེད་ཡུལ་གྱི་ས་གནས་གཅིག་སྤོང་  
ལོར་ཡིན། སྤོང་ལོར་གྱི་སྤྱི་ཚོགས་ཚོ་ལྷ་ས་དུ་  
དབྱས་སུ་ཤེལ་ཁང་ཞིག་འདུག ཐངས་ཤིག་དེར་  
དགོང་དྲོའི་གསོལ་སྟོན་ཞིག་བཤམ་གནང་སོང་  
བ་དང་ཚོགས་ཚུལ་ཤིང་ཤིང་ཞིག་འདུག་དེའི་བྱལ་ལྷར་  
དུ་སྤོང་ལོར་གྱི་སྤྱི་ཚོགས་ཚོར་མིང་གསུང་དང་།  
ཁོང་གི་འབྲིས་སུ་དོས་དང་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་  
ཡོད། རྒྱ་ནག་གཞུང་ཚབ་ཁང་གི་ལས་བྱེད་ཚོ་  
ཡང་ང་ཚོ་དང་མཉམ་དུ་ཡོད། མིང་གསུང་དོས་  
ཀྱི་ན་ཚོགས་ནང་གལ་བྱུང་གི་ཁོང་གི་དོས་ནས་  
བོད་རང་བཅོམ་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་མཐུན་གཅིག་དུ་ཡོད།  
ཅེས་གསུངས་བྱུང་། དོས་རང་དོགས་ཚུལ་དང་ངས་  
སྐག་སྤྱོད་བྱུང་། གང་ཡིན་ཟེར་ན་རྒྱ་མིའི་ལས་  
བྱེད་པ་དེ་གར་ཡོད་པ་རེད། ལྷ་ལོ་ ༡༩༥༧ ལོར་  
ང་ཚོ་སྐབས་བཅོམ་པ་ཆགས་པའི་སྐབས་སུ་ནེ་  
ཏུས་རྒྱ་གཞུང་གི་མངའ་སྡེ་ཁག་ལ་གཞིས་ཆགས་  
ཀྱི་ས་ཆ་རོགས་རམ་དགོས་པའི་ཐུག་བྱིས་གནང་  
བར་བཟང་སྤྱོད་ཀྱི་ཡིག་ལམ་མཐོགས་ཤོས་

ལུལ་མཁན་མལ་སོར་མངའ་སྡེ་ཆགས་ཡོད།  
ལྷ་ལོ་ ༡༩༥༤ ལོར་དོས་རང་རྒྱ་གར་  
དུ་ཡོད་སྐབས་གྲུ་ཡའམ་ཡང་ན་པཎ་ནའི་གཡས་  
གཡོན་དེ་འདྲ་ཞིག་ལ་ངའི་པར་ཀླ་གཞུ་རྒྱ་ཡན་  
(Jay Prakash Narayan)མངའ་སྡེ་དུ་  
སྐབས་དེར་ཁོང་གིས་“རྒྱ་གར་བཙུང་མ་ཁྱེད་  
རང་གི་རྒྱུ་ལ་ཡོད། གལ་ཏེ་སྐབས་མི་ལོགས་  
པའི་གནས་ཚུལ་སོགས་དུང་ཆེ་སྤོང་འགྲོད་  
བྱེད་དགོས་དོན་མེད་ང་ཚོ་ཡོད་པ་རེད།”  
ཅེས་ཁས་ལེན་གནང་བྱུང་། སྐབས་དེར་འབྲས་  
སྤོངས་སུ་བཅའ་སྟོན་དེ་བྱིན་གཞུང་སྤྱི་ཚོགས་  
ཀྱང་མཉམ་དུ་ཡོད།  
དེ་ནས་སྐར་དོག་དུང་ཚོ་ལེབས་སྤྱི་ལ་  
ཀྱི་དགོང་དྲོའི་གསོལ་སྟོན་མཐུན་པའི་སྐབས་སུ་  
ཡང་ཁོང་གིས། “ད་ཆ་ཁྱེད་རང་ས་མཚམས་  
བཟལ་ནས་ལེབས་མཐུན་ཡིང་ཡང་། འདི་གར་  
ང་ཚོས་ཁྱེད་རང་ལ་རོགས་རམ་ལུ་རྒྱ་ལྱེད་གྱི་  
བྱས་ཏེ་ཡོད་པ་ཁྱེད་ཀྱིས་དུན་པ་གནང་དགོས་”  
ཞེས་གསུངས་བྱུང་། ཡིན་ནའང་ལྷ་ལོ་ ༡༩༥༧  
ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༡༠ ཉིན་བོད་ནང་དུས་ཟླ་དུང་  
དུས་རྒྱ་གར་ནས་སུ་ཡང་ཡོང་མཁན་མི་འདུག  
ཨ་རི་ནི་མང་གཙོ་དང་རང་དབང་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་  
གནང་མཁན་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་གཅིག་ཡིན་པར་བརྟེན་  
སྐབས་དེར་བོད་མི་མང་པོ་ཞིག་གིས་ཨ་རི་ནས་  
རྒྱབ་སྐྱོར་ཡོང་རྒྱུའི་ལཱ་བྱེད་ཀྱི་འདུག འོན་ཀྱང་  
ཨ་རི་ནས་སུ་ཡང་ཡོང་མཁན་མི་འདུག དེར་  
བརྟེན་བོད་མི་ཁག་གཅིག་གིས་ཨ་མི་རི་ཁས་རྒྱུ་  
བཟུང་བརྒྱབ་ནས་ཡོང་ཡང་ད་ལྟ་འདྲིའི་ཚོད་ཡིན།  
ཞེས་བརྟེན་མཁན་བྱུང་ཡོད།  
ལྷ་ལོ་ ༡༩༥༧ ལོར་ང་ཚོ་རྒྱ་གར་  
དུ་འགྲོར་རྗེས་ངའི་པར་ཀླ་གཞུ་རི་ཡན་ནས་ཨ་  
པ་རི་ཀ་ཨ་ཤི་ཡ་རྩོན་ཚོགས། ཞེས་པ་གཙོ་སྤོང་

གནང་བ་རེད། དེ་ལྟ་བུའི་གནས་སྐབས་མང་པོའི་  
ཐོག་ཁོང་གིས་བོད་དོན་ཐད་གཏམ་བཤད་བྱས་  
ཆེ་གནང་ཡོད། ཁོང་གི་དུས་སྐབས་ཀྱི་མི་མང་  
པོ་ཞིག་གིས་བོད་དོན་ཐོག་རྒྱབ་སྐྱོར་གནང་ཡོད།  
ད་ཆ་དུས་སྐབས་དེའི་མི་རབས་རྗེས་འགྲོ་གི་  
ཡོད་པ་དེ་ནི་ཚོས་ཉིད་རེད། དེར་སང་རྒྱ་གར་  
རྒྱལ་ཁབ་འདིའི་གཞི་སྤྱོད་ཚོའི་ནང་བོད་ཀྱི་  
གནད་དོན་ལ་ཏ་ཅང་དོ་སྣང་དང་སེམས་འཁྲུང་  
བྱེད་མཁན་རྗེ་མང་དུ་འགྲོ་བའི་དོན་ཚོའི་སེམས་  
བྱུགས་འཕམ་པའི་རྒྱ་རྒྱུན་ཞིག་རེད། དེ་བཞིན་  
རྒྱ་གར་གྱི་ས་གནས་གང་སར་བོད་དོན་རྒྱབ་སྐྱོར་  
བ་ཡོད་ཅིང་། དེའི་ནང་ལོ་ན་བྲེས་པ་ཙམ་མ་  
ཡིན་པར་གཞིན་སྤྱོད་མང་པོས་ལྷག་བསམ་ནམ་  
དག་གི་སེམས་འཁྲུང་བྱེད་ཀྱི་འདུག དེ་བཞིན་  
རྒྱལ་ཁབ་འདིའི་གསར་འགྲུལ་བརྒྱུད་ལམ་ཁག་  
ནས་བོད་དོན་ཐོག་དོ་སྣང་དང་སེམས་འཁྲུང་བྱེད་  
མཁན་རྗེ་མང་དུ་འགྲོ་གི་འདུག ཡང་རྒྱ་ནག་  
གཞུང་ལ་འདྲ་བྱས་རྗེ་ཆེ་ལྷ་རྒྱ་ཡིན། གང་ཡིན་  
ཟེར་ན་ཁོང་ཚོའི་ལཱ་བྱེད་པ་མཐོགས་པའི་སྤྱི་ཚོགས་  
བོད་དོན་ཐོག་རྒྱ་གར་ཙམ་མ་ཡིན་པར་རྒྱལ་སྤྱིའི་  
ཐོག་ནས་ཀྱང་དོ་སྣང་བྱས་ཆེ་བྱེད་དགོས་པ་  
བྱུང་བའི་སྤིན་ཡིན། འདས་པའི་ལོ་ལོ་ ༥༠ རིང་  
ང་ཚོས་བོད་མིའི་གཞིས་ཆགས་ཁག་གསར་  
འདུགས་དང་ལྷག་པར་དུ་ཤེས་ཡོན་ཐད་བྱས་  
སྤོན་བརྒྱབ་པ་མ་ཟད། ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཐོག་རང་  
དབང་ཚོད་ལེན་བྱས་ཡོད། དོས་སྤོང་གི་དོས་  
ནས་བརྗོད་ནའང་ཚོས་ལུགས་འདྲ་མིན་ཁག་གི་  
མཁས་དབང་རྣམས་མངའ་ལ་འཕྲད་བཀའ་ཤོལ་ལུ་  
རྒྱ་བྱུང་བའི་སྤྱི་ལྷུང་ཁུངས་མི་འདྲ་བའི་ལྷ་  
གྲུབ་ཁག་གིས་དོས་ཀྱི་སྤོང་སྤོང་ལྟེ་ཡོད་ཆེས་ཀྱི་  
དོས་པ་རྗེད་རྒྱུར་མཚན་ཐོགས་ཆེན་པོ་བྱུང་ཡོད།  
རྒྱལ་ཁབ་འདིའི་ནང་ཚོས་ལུགས་པན་ཚུལ་བར་

བཟོད་བསྐྱེད་བྱས་ཏེ་ལོ་ངོ་རྣམས་ལྟར་ལྟར་ལྟར་  
སྐབས་རེ་མེ་འོས་པའི་གནས་ཚུལ་ཡོང་གི་ཡོད་  
པ་དེ་ནི་ཚོས་ཉིད་རེད། འོན་ཀྱང་སྤྱིའི་ཚུལ་  
ཚོས་ལུགས་པར་བཟོད་བསྐྱེད་བྱ་བ་ལྟར་  
འདིའི་ནང་གསེན་ལུགས་ལྟར་པའི་རང་གནས་  
ཡོད། དེར་བརྟེན་དོས་ནས་ཀྱང་དུས་ཉུག་ཏུ་ཚོས་  
ལུགས་པར་བཟོད་བསྐྱེད་བྱ་བ་ལྟར་དེ་གོང་འཕེལ་  
གཏོང་རྒྱུ་འབད་པ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད།  
དོས་རང་རྒྱལ་ཁབ་འདྲ་མིན་ཁག་ནང་སྐད་ཆ་  
བཤད་རྒྱུའི་གོ་སྐབས་ནས་བྱུང་ལ་དོས་ཀྱིས་རྒྱ་  
གར་དཔེ་གཞིར་བསྐྱེད་ནས་ཚོས་ལུགས་པར་བཟོད་  
བསྐྱེད་བྱ་བ་ལྟར་གསེན་རྒྱལ་དཔེ་སྐོར་  
བཟོད་ཀྱི་ཡོད། དེར་བརྟེན་དོས་རང་གི་མི་ཚོ་  
འདིའི་ནང་ཁས་ལེན་གཅིག་ནི་ཚོས་ལུགས་པར་  
ཚུན་པར་ཞི་མཐུན་མཉམ་གནས་གོང་འཕེལ་ཡོང་  
ཐབས་བྱ་རྒྱུ་དེ་ཡིན། འཚོ་མེད་ཞི་བ་ཞེས་པའི་གོ་  
དོན་ནི་ནང་སེམས་ཀྱི་ཐོག་ནས་བྱམས་སྤྱིའི་རྗེ་དང་  
སྤྱི་ལུས་པོའི་ཐོག་ནས་འཚོ་མ་མི་བྱེད་པ་དེ་ཡིན།  
དེར་བརྟེན་འཚོ་མེད་ཞི་བ་ཞེས་པའི་གཙོ་བོ་སྤྱིའི་  
རྗེ་དང་འབྲེལ་བ་ལུགས་ཆེ་ལ། བྱམས་སྤྱིའི་རྗེ་ནི་  
ཚོས་ལུགས་ཚང་མའི་བསྐྱེད་བྱེད་སྤོངས་ཡིན།  
དོས་ཀྱི་བསམ་པར་སེམས་ཅན་སྤྱིའི་དང་། ལྷག་པར་  
ཨ་མའི་ལུ་མར་བརྟེན་ནས་འཚོ་བ་སྤྱེལ་མཁན་གྱི་  
སྲོག་ཆགས་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་ཚང་གཞི་དེས་ཅན་གྱི་བྱམས་  
སྤྱིའི་རྗེའི་བསམ་པར་སྤོངས་ཏེ། དེ་ནི་སེམས་ཅན་དེའི་  
རང་བཞིན་ལྟར་སྤྱོད་སེམས་ལུས་ཀྱི་བྱུ་བ་ཚའི་ཐོག་  
ནས་ཡོང་གི་ཡོད་ལ། དེ་ལྟར་ཡོང་དགོས་པའང་  
ཡིན། གང་ཡིན་ཟེར་ན་རྒྱུ་བྱེད་པའི་དུས་ནས་ཨ་  
མའི་བྱམས་སྤྱིའི་ཐོན་ལ་བརྟེན་ནས་འཚོ་བས་ཡིན།  
སྐབས་རེ་ལྷན་སྤྱོད་ཡོང་ཆེད་ཨ་མས་རང་གི་  
བདེ་བ་སྤོངས་གཏོང་གི་ཡོད། དེ་ལྟར་བྱེད་སེམས་  
ཚོར་དྲག་པོའི་སྤོངས་གཏོང་འདུག་མཁན་ནི་བྱམས་

བརྟེན་ལང་ལང་ན་སྤྱིའི་རྗེ་ཡིན། བྱམས་བརྟེན་ནི་  
ཚོས་ནས་བྱུང་བ་ཞིག་མ་ཡིན་པར་རང་བཞིན་  
ལྟར་སྤྱོད་སྤོངས་པ་ཞིག་ཡིན། རང་ཚོའི་མི་ཚོའི་  
ཐོག་མར་དེ་འདྲའི་ཐོག་ནས་འགོ་རྒྱུགས་པར་  
བརྟེན་ལུས་ཀྱི་བྱུ་བ་ཚུ་ལང་བྱམས་བརྟེན་ལུ་  
སེམས་དང་འཚོ་གནས་ཡག་པོ་བྱེད་བྱུ་བ་ཀྱི་ཡོད།  
བྱམས་བརྟེན་ལྟར་སྤོངས་པའི་ཐོན་པོ་བྱེད་བྱུ་བ་ཀྱི་  
འཛིན་གཉིས་ནི་རང་ཚོའི་སྤྱིའི་རྗེ་ཚོ་ཞིག་ཡིན།  
དེ་ལྟར་བྱེད་བྱམས་སྤྱིའི་རྗེ་ནི་ཚོས་ལུགས་ཁག་དང་  
འབྲེལ་བ་མེད་ལྟམས། རྒྱུད་རང་ཚོས་མི་གཞན་གྱི་  
འཕྲིད་བརྟེན་དང་། སྤོངས་སེམས་པའི་གཞན་གྱི་  
ཚང་དམ་མི་སྤྱོད་ཀྱི་སྤོངས་སེམས་བཅས་པ་དག་འཕྲིད་  
ལྟར་པ་ཞིག་ཡོང་བའི་བྱམས་བརྟེན་རྒྱུ་ལྟར་བྱུ་བ་ཀྱི་  
པ་ལྟར་རང་ཚོས་གསལ་བཤད་བྱེད་དགོས།  
ཚོས་ལུགས་པར་བཟོད་བསྐྱེད་དང་འཚོ་  
མེད་ཞི་བ་གོང་འཕེལ་གཏོང་རྒྱུའི་ལྟ་བུ་དེ་དོས་  
ཀྱིས་རྒྱུད་རང་ཚོའི་རིག་གཞུང་ནས་སྤངས་པ་  
ཞིག་དང་། དེ་ནི་ལོ་ངོ་རྣམས་ལྟར་མང་པོ་ལྟེན་  
རྒྱུ་གར་ནས་དར་བྱུ་བྱུང་བ་ལས་དེང་གི་གསུམ་  
པ་གང་ཡང་མིན། དེར་བརྟེན་དོས་ཀྱིས་དུས་  
ཉུག་ཏུ་རྗེ་གནས་ལུལ་རྒྱལ་ཁབ་འདིའི་སོ་ཉ་  
ཡིན་ཞེས་བཟོད་ཀྱི་ཡོད། དེར་བརྟེན་རང་ཚོའི་  
དགོ་ཆུང་ལྟར་རྒྱལ་པར་སོ་སོའི་རིན་ཐང་ལྟར་  
པའི་རིག་གཞུང་གི་འཚོ་མེད་ཞི་བ་དང་། ཚོས་  
ལུགས་ཀྱི་བཟོད་བསྐྱེད་གཉིས་འཛུམ་སྤྱིའི་ལུལ་  
བྱུ་གང་སར་འཕེལ་རྒྱས་གཏོང་བའི་ཐབས་གནང་  
དགོས་པའི་འཕྲོད་སྤྱེལ་ལྟེན་གྱི་ཡོད་ལ་དོས་རང་  
ནི་དེའི་ཐང་གི་སོ་ཉ་རྒྱུ་རྒྱུ་ཞིག་ཡིན་པའི་  
ཆ་ནས་འབད་པ་གང་ཡོད་ཀྱིས་དར་སྤོངས་གཏོང་  
ཐབས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། དེ་ལུགས་རང་ཚོའི་དགོ་ཆུང་  
ཚོའི་དོས་ནས་བྱུང་ཅམ་གནང་དོགས། དོས་སོ་  
ཉ་རྒྱུ་རྒྱུ་ཞིག་གིས་གང་སར་བསྤོངས་དེ་དར་སྤོངས་

གཏོང་ཐབས་བྱས། དགོ་ཆུང་ཚོས་སྤངས་མེད་ལྟར་བྱ་  
བཞུགས་ན་ནོར་འབྲུལ་ཞིག་རེད།  
དེ་རིང་བོད་མིའི་སྲོག་སྲིད་དོན་རྒྱུ་  
སྤྱོད་བཟོ་འདི་གར་ཕེབས་འདུག། དོས་ཀྱིས་དུས་  
རྒྱུན་དུ་སྤྱི་རྒྱལ་ལུ་ལྟམས་གི་བོད་དོན་རྒྱུ་སྤྱོད་  
ཚོགས་པ་འདྲ་མིན་ཁག་ལ་འདི་ལྟར་བཟོད་ཀྱི་ཡོད།  
དོས་ཀྱིས་བོད་དོན་ལ་རྒྱུ་སྤྱོད་གནང་མཁན་བའི་  
དང་བདེན་ལ་རྒྱུ་སྤྱོད་གནང་བར་དོས་འཛིན་བྱེད་  
པ་ལས་བོད་མིར་རྒྱུ་སྤྱོད་གནང་བ་ཞིག་ལ་དོས་  
འཛིན་བྱེད་ཀྱི་མེད། རྒྱུད་རྒྱལ་པོའི་དོན་འཐབ་  
ཚོད་ལ་རྒྱུ་སྤྱོད་གནང་མཁན་ཞིག་ཡིན་པ་དང་།  
བོད་པའི་འཐབ་ཚོད་ནི་འཚོ་མེད་ཞི་བའི་ཐབས་ལས་  
ལ་བརྟེན་པ་དང་། རང་ཚོའི་ལྟ་བུ་ལང་གཙོ་བོ་འཚོ་  
མེད་ཞི་བ་ཡིན། དེར་བརྟེན་བོད་དོན་ལ་རྒྱུ་སྤྱོད་  
གནང་མཁན་ལྟར་རྒྱལ་པར་རང་གི་ཉིན་རེའི་འཚོ་  
བའི་བརྒྱུད་རིམ་ནང་འཚོ་མེད་ཞི་བའི་ཉམས་ལེན་  
དོན་དུ་འབྲོལ་བ་དང་། རང་གི་མི་ཚོའི་ཆ་གས་གིག་  
དུ་དེས་པར་འགྱུར་བ་གནང་། ཞེས་ཞུ་གི་ཡོད། འཚོ་  
མེད་ཞི་བའི་ཐོག་ནས་རང་དབང་འཐབ་ཚོད་བྱེད་  
མཁན་ཚོར་རྒྱུ་སྤྱོད་གནང་མཁན་ཚོས་ཀྱང་དེ་  
ཉམས་ལེན་གནང་བ་ཡིན་ན་ཏེ་ཅང་ཡག་པོ་ཡོད།  
དེར་བརྟེན་དོས་ཀྱིས་རྒྱུ་གར་བོད་དོན་རྒྱུ་སྤྱོད་པ་  
རྒྱལ་ལ་ལྟར་རང་ཚོའི་ལོ་རྒྱུས་ལུ་རིང་ལྟར་པའི་  
རིག་གཞུང་ཉམས་ལེན་གྱིས་རང་སོ་སོའི་རྒྱུ་ཚང་  
དང་། སྤྱི་ཚོགས་བཅས་པར་འཕེལ་རྒྱས་གཏོང་  
ཐབས་གནང་དགོས་པ་དང་། ཡང་རང་ཚོའི་དགོ་ཆུང་  
བགྲེས་པ་གང་ཀར་ཨ་ཅུ་ཚོར་དེ་སྤྱོད་པའི་སྤོངས་  
ལ་ཞིག་གི་གནས་སྤངས་དཔེར་བཞག་དེ་འཕྲོད་སྤྱེལ་  
ལྟར་རྒྱུ་སྤོངས་ ༡༩༥༩ ལོ་བར་དོས་རང་སོ་  
བང་པོ་དུ་ལའི་ནང་འཕྲེལ་ནས་བསྐྱེད་དེ་འཕྲོད་བའི་  
མ་ཡིན་པ་ལྟར་བྱེད་ཆ་ཆེ་མདོག་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། འདི་  
གར་ཡོད་པའི་གང་ཀར་ཨ་ཅུ་ཚོས་ཀྱང་དེ་ལྟར་

ཅུ་ཚེ་མདོག་གིས་བཞུགས་ན་མི་འགྲིགས། དེ་འདྲི་  
 དུས་ཚོད་དེ་རྫོགས་ཟེན་པ་རེད། སྤྱི་ལ་ཕེབས་ནས་  
 མི་མང་དང་མཉམ་དུ་འབྲེལ་བ་དང་། སྤྱག་ལས་  
 གནང་སྟེ་སྤར་ལས་ལྷན་ཅོག་གནང་ནས། མ་འོངས་  
 ལོ་རྒྱུ་ནང་རྒྱལ་ཁབ་འདྲིར་མི་འཕྲོར་ས་ལ་བརྒྱལ་  
 བ་ཡོད་པའི་ཁར་མང་གཙོ་དང་། ཁྲིམས་ཀྱི་དབང་  
 འཛིན། དེར་དུས་ཀྱི་ཤེས་ཡོན། འཕུལ་ཆས།  
 བཅས་ཡོད་པའི་ཐོག་བཟང་སྤྱོད་ཀྱི་ལྷ་ལྷ་བ་  
 འཛིན་སྡེ་ལྟེང་གྲུབ་པ་བྱུང་ན། དེས་མི་འཕྲོར་  
 ཐོར་འབྲུམ་བརྒྱལ་བའི་ཁྱེད་རང་ཚོའི་རྒྱལ་ཁབ་  
 ཆེན་པོ་འདྲིར་ཕན་ཐོགས་ཆེན་པོ་ཡོང་རྒྱུ་དེ་ནི་  
 གལ་ཆེན་པོ་ཡིན།

རྒྱུ་རྩོམ་རང་མ་ཁེ་མེའི་ལྷ་ལྷ་བ་ལ་  
 ཡིད་ཆེས་ཡོད་མཁན་ཞིག་ཡིན། ཡུ་རོ་བ་ཀྱི་  
 ཡུལ་གྱི་ཁག་ནང་མ་ཁེ་མེའི་རིང་ལུགས་ཉམས་

སྤྱད་དུ་སྤྱི་ན་ཉེ་འདས་པའི་དར་སྤོལ་ཞིག་དུ་  
 བྱུར་ཡོད། དེ་བཞིན་རྩོམ་གྱི་བསམ་པར་རྒྱ་ནག་  
 ནང་མི་མང་མེ་རླང་ཙམ་མ་གཏོགས་དམར་  
 ཤོག་ལ་ཡིད་ཆེས་བྱེད་མཁན་མེད། ཁོང་ཚོའི་  
 དོ་སྣང་བྱེད་ཡུལ་གཙོ་བོ་དེ་དཔུལ་རེད། དེར་  
 བརྟེན་ནང་བསམ་སྡོའི་ལྷ་ལྷ་བ་ཀྱི་ཐོག་ཁོང་  
 ཚོར་གཅིག་མ་ཚང་བ་ལྷ་བྱ་ཆགས་ཡོད། དོན་  
 དངོས་ཐོག་ང་ཚོས་མ་བརྟེད་པ་བྱེད་དགོས་པ་  
 ཞིག་ལ་ཁྱེད་ཚོའི་ཁྲིམ་མཚེས་རྒྱལ་ཁབ་མི་  
 འཕྲོར་འཐེར་འབྲུམ་བརྒྱལ་བ་དེ་དག་གལ་ཆེན་  
 པོ་ཆགས་ཡོད་པ་དེ་ཡིན། ཁྱེད་ཚོའི་རིན་ཐང་  
 རྣམས་པའི་རིག་གཞུང་དང་དེར་དུས་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་  
 གཉིས་བདག་པོ་བརྒྱབ་ནས་དར་སྤོལ་བྱེད་པ་  
 ཡིན་ན། རྩོམ་གྱི་བསམ་པར་ཁྱེད་རྣམས་པས་  
 ལྷོ་བས་འཕྲོར་ལྷན་པའི་ཁྲིམ་མཚེས་རྒྱལ་ཁབ་

དེར་རོགས་རམ་ཆེན་པོ་བྱེད་བྱུང། གཞི་ཚུལ་  
 ཆ་ནས་རྒྱ་ནག་གྲང་འཛམ་སྐྱིང་འདྲིའི་ཆ་གས་  
 བྲིག་དང་། འགྲོ་བ་མིའི་རིགས་ཀྱི་ཆ་གས་བྲིག་  
 ཡིན་དུས། མཐའ་དོན་ཁོང་ཚོས་གྲང་རིན་ཐང་  
 དེ་དག་ཉམས་ལེན་བྱེད་དགོས་པ་ལས། དེ་མིན་  
 ཀྱི་ལམ་གཞན་གང་ཡང་མེད། ནང་སེམས་ཀྱི་  
 ཞི་བདེ་དང་ལྷ་ལྷ་བ་སོགས་གང་ཡང་མེད་པར་  
 འཕུལ་ཆས་དང་དཔུལ་གཅིག་ཕུས་སྤྱི་ཚོགས་  
 ཡག་པོ་ཞིག་བསྐྱུན་བྱུབ་བྱེད་མེད། དེར་བརྟེན་  
 ཁྱེད་རྣམས་ལ་ལྷོན་ནས་ཡོད་པའི་ནང་སེམས་  
 ཀྱི་རིན་ཐང་ལ་དོ་སྣང་གནང་རོགས་ལུ་འདོད་  
 བྱུང་། ལྷོ་བས་ཡང་སྤྱགས་རྗེ་ཆེ་ལྷ་ལྷ་བ་ཡིན། ཞེས་  
 བཀའ་སློབ་སྣུལ་བ་བཅས།

གོང་གསལ་རྣམས་འདི་གཟུངས་ཀྱི་འདྲི་བོད་  
 ཡིག་ཚན་པ་ནས་དབྱིན་སྐད་ནས་ལྷོ་བས་ལྷོ་བས་ལྷོ་བས་

**རྒྱལ་བསྐྱེད་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་མངའ་བདག་སྤྱི་ནོར་ཡགོང་ས་ཡུལ་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་ནས་རྒྱ་  
 གར་གཞུང་མང་ཡོངས་ལ་བྱུགས་རྗེ་ཆེ་ལྷོ་བས་ལྷོ་བས་ལྷོ་བས་སྤོལ་ལམ་མཛད་པ།**

༡༡། །སྤྱི་ནོར་ཡགོང་ས་ཡུལ་མགོན་ཆེན་  
 པོ་མཚོག་གི་ཀུན་ཕན་ཐོབ་ཚུལ་ཅུ་ཁབ་དང་ལྗོ་ལི་  
 པོད་གཞུང་དོན་གཅོད་ཁབ་བྱུང་མོང་ནས་གོ་སྐྱོག་  
 ལུས་ཏེ་སྤྱི་ལོ་ ༢༠༠༧ ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༡༩ ཉིན་  
 པོད་མིའི་ཚོས་སྤྱི་གཉིས་ཀྱི་སྐོན་མེད་པའི་དབུ་  
 ཁྱིད་སྤྱི་ནོར་ཡགོང་ས་ཡུལ་མགོན་ཆེན་པོ་  
 མཚོག་དང་མགོན་པོ་གང་ཉིད་ཀྱི་རྒྱ་གར་བ་  
 གོགས་པོ་ཁག་གཅིག་དེ་བཞིན་དཔལ་རྣམས་བཀའ་  
 རྒྱུན་ཁྲི་བ་མཁུ་དབང་ཟམ་གདོང་རིན་པོ་ཆེ་  
 མཚོག་བཅས་ནས་རྒྱ་གར་གཞུང་མང་ཡོངས་ལ་  
 བྱུགས་རྗེ་ཆེ་ལྷོ་བས་ལྷོ་བས་ལྷོ་བས་སྤོལ་ལམ་གྱི་  
 མཛད་འཕྲིན་རྒྱ་ཆེ་བསྐྱེད་སྤྱོད་ཡོད།  
 དེ་ཡང་དེ་ཉིན་སྤྱི་ལོ་ཚུ་ཚོད་ ༢།༣༠  
 ཐོག་སྤྱི་ནོར་ཡགོང་ས་ཡུལ་མགོན་ཆེན་པོ་

མཚོག་གིས་དབུས་སྤྱི་མགོན་རྣམས་པས་བདག་ཉིད་  
 ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་མཚོག་གི་ཆེད་དུ་བཞེངས་པའི་  
 རྣམས་ཀྱི་ས་མར་ཉི་ (Gandhi Smriti) ཞེས་  
 པར་གསོལ་འདེབས་སྤོལ་ལམ་གྱི་མཛད་འཕྲིན་  
 དབུ་འཕྲོགས་ཀྱིས་ཨ་ཅུ་སུ་ཤེལ་སུ་ནི་ཨ་ག་  
 རམ་དང་། (Acharya Sushil Muni  
 Ashram) ནི་ཟམ་ལུ་རྟེན་ཆེ་ལན།  
 (Nizamuddin Chillan) རྩ་རྟེན་ཡམ།(Judah  
 Hyam Sunagogue) གུ་རྟེན་པ་ར་པལ་རྣམས་  
 རི།(Gurudwara Rakab Ganj) ཁ་ཐི་རལ་  
 ཡེ་ཤུའི་རྣ་ཁབ་།(The Cathedral Church  
 of the Redemption) རྒྱ་གར་བྱུང་རྒྱུ་ཆེས་  
 ཚོགས་རྣ་ཁབ་། (Mahabodhi Society)  
 ལག་ཤི་མི་ན་ར་ཡན་ཉིན་རྒྱུའི་རྣ་ཁབ་། (Laxmi

Narayan Temple) བཅས་ཉིན་རྒྱུ་དང་། ཁ་  
 ཆེ། སིག་ཡེ་ཤུ། ནང་པ་བཅས་ཀྱི་རྣ་ཁབ་ཁག་  
 བདུན་ལ་སྤྱོད་ལ་འཛོམས་མེད་ཀྱི་ཐོག་ནས་རྣ་ཁབ་  
 རེ་རེ་བཞིན་རིམ་པས་ཆེབས་སྤྱོད་བསྐྱེད་སྤྱོད་བྱུགས་  
 སྤོལ་བཀའ་དྲིན་ཆེ་བ་སྣུལ་གནང་མཛད་ཡོད།  
 དེ་ནས་ལག་ཤི་མི་ན་ར་ཡན་ཉིན་རྒྱུའི་  
 རྣ་ཁབ་དུ་རྣམས་ཀྱི་ཉིན་གུང་གི་རྣ་ཁབ་སྤོལ་བྱུབ་  
 མཚམས་སྤེད་ཡོལ་རྒྱ་ཚོད་ ༣།༣༠ ཙམ་དུ་  
 རི་ཡེ་ཤེ་ཤེ།(Taj Palace)ཞེས་པའི་རྣ་ཁབ་ཀྱི་  
 མགོན་ཁབ་དུ་ཡགོང་ས་ཡུལ་མགོན་ཆེན་པོ་  
 མཚོག་དང་བཀའ་སློབ་ཁྲི་བ་ཟམ་གདོང་རིན་པོ་  
 ཆེ་མཚོག་རྣམས་གཉིས་ནས་གསར་འགོད་རྣམས་  
 ཚོགས་བྲིག་བསྐྱེད་སྤྱོད་མཛད་ཡོད། ལྷོ་བས་  
 དེར་སྤྱི་ནོར་ཡགོང་ས་ཡུལ་མགོན་ཆེན་པོ་

མཚོག་ནས་ལོ་ངོ་ ༤༠ ལྷག་རྒྱུ་གནས་སྡོད་  
གནང་རིང་ལྷག་གཞུང་ནས་རོགས་སྐྱོར་ལུགས་  
ཆེ་གནང་བར་ཐུགས་ཆེ་ལྷན་རྒྱུ་གསུང་འགོད་  
པའི་དྲི་བ་ཁག་ལ་བཀའ་ལན་གནང་དོན། ལོ་ངོ་  
༤༠ བཅའ་བྱོལ་དུ་སྡོད་རིང་མགོན་པོ་གང་ཉིད་  
ལ་ཉམས་སྲུང་གསུང་པ་མང་པོ་ཞིག་ཐོབ་པ་དང་།  
དམིགས་བསལ་ཚོས་ལུགས་རིས་མེད་ལ་གྲས་  
བཅུ་དང་མཐུན་འབྲེལ་མོགས་དོན་དང་ལྷན་པའི་  
ཕན་ཚུབས་ཆེན་པོ་བྱུང་ཡོད་ལ། ལྷིང་ལྷིང་གི་  
སོགས་ལྷིང་དངོས་པོ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་པུང་སོ་  
སོའི་ལྷ་གྲུབ་དང་མི་འགལ་བ་བྱ་དགོས་པ་ཞི་དེ་  
བས་གལ་ཆེ་ཡིན་སྐོར་དང་། དེ་བཞིན་འདས་པའི་  
ལོ་ངོ་ ༤༠ རང་མགོན་པོ་གང་ཉིད་ནས་གནང་  
དོན་གང་འདྲ་ཞིག་གི་ཐོག་ཐག་གཅོད་གང་འདྲ་  
གནང་བ་དེ་དག་འགྲིགས་པ་ཞིག་ལས་ཚོར་འཁྲུལ་  
ཤོར་མེད། ཅེས་བཀའ་ལན་མེད་པའི་ཡོད་པ་རེད།  
ཡང་ཡགོང་ས་མཚོག་གིས་བོད་དོན་ལ་ལྷན་སྐྱོར་  
གནང་མཁན་ཚོ་ནི་དང་བཅའ་ལན་ལ་སློབ་སྦྱོར་གས་  
མཁན་ཞིག་ལས་བོད་མིར་སློབ་སྦྱོར་གས་པ་ཞིག་ལ་  
ངོས་འཛིན་ལྷ་གི་མེད། ཅེས་དང་ལྷག་པར་དུ་  
ཡགོང་ས་ཡུལ་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་ནས་  
ལྷལ་སྡེའི་གསུང་འགོད་པ་རྣམས་ལ་བཀའ་  
མེད་པའི་ལྷན་སྐྱོར་གསུང་འགོད་པ་རྣམས་  
བོད་དུ་མེད་པའི་ལྷན་སྐྱོར་གི་དངོས་ཡོད་གནས་  
སྐབས་གང་འདྲ་ཡོད་མེད་ཞིབ་དཔྱད་གནང་  
དགོས་པའི་འབོད་སྐུལ་ཡང་གནང་ཡོད།

གསུང་འགོད་སྐབས་ཚོགས་སྐྱེས་  
མཚོགས་སྡེའི་ཡོལ་ཆུ་ཚོད་ ༧༡༠ ཅུ་ལ་  
ལྷ་ལིར་ཡོད་པའི་ཕི་སི་ཚོགས་ཁང་(FICCI  
Auditorium) དུ་ལོ་ངོ་ ༤༠ བཅའ་བྱོལ་  
དུ་འདས་པའི་ལྷག་གཞུང་མང་ཡོངས་ལ་  
ཐུགས་ཆེ་ཆེ་ལྷན་དངོས་གཞིའི་མཚན་སྐྱོར་  
ཐོག་མར་ཡགོང་ས་ཡུལ་མགོན་ཆེན་པོ་

མཚོག་དང་སྐུ་མགོན་གྱི་གཙོ་བོ་ལོག་སྐུ་ལྷན་  
ལྷག་གི་ལྷོ་མཚོགས་ལོག་མའི་ཚོགས་གཙོ་  
ཟུར་པ་སྐུ་ཞབས་གི་རི་དུ་ལི་ར་ཡེ། (Shri  
Rabi Ray Former Speaker of Lok  
Sabha) སྐུ་ཞབས་གི་རི་དུར་མོན་ཏེར་མིང་  
(Shri Harminder Singh, Former Po-  
litical Officer, Kameng Frontier  
Devision) བཅས་ལྷན་ལྷན་ལ་བོད་གཞུང་  
ཚོས་གསུང་ཚོགས་པས་ལྷོ་སོ་སྤེ་མར་འདེགས་  
འདུལ་དང་བཀའ་གིས་ཞོལ་པ་འཁྲུབ་སྤོང་དང་  
བཅས་མེད་པས་བསུ་གཟབ་ལྷན་ལྷན་ཡོད། ཡགོང་  
ས་མཚོག་དང་སྐུ་མགོན་གཙོ་བོ་རྣམས་ནས་  
སྐབས་གསལ་ཞུས་སྤེ་གནང་གྲུབ་མཚམས་ལྷན་  
སྡོད་དགོན་པའི་དགེ་འདུན་པ་ཁག་གཅིག་ནས་  
གིས་བཅོད་སྤོང་ལམ་གསོལ་འདེབས་གནང་།  
དེ་ནས་སྐུ་ཞབས་ཏེར་ཏེར་ཨུ་ཀོ་ཏེར་ཏེར་  
(Dr, N K Trikha, National Convener,  
Core Group for Tibet Cause)ནས་མེད་པས་  
བསུའི་གཏམ་བཤད་གནང་བསྐྱེད་བཀའ་བྲི་  
མཚོག་ནས་ངོ་སྤོང་གི་གཏམ་བཤད་གནང་། དེ་  
ནས་སྤོང་ཏེར་ཏེར་ཡུལ་མགོན་ཆེན་པོ་  
མཚོག་གིས་ལྷག་དང་བོད་དོན་ལྷན་སྐྱོར་  
ཚོགས་པ་རྣམས་ལ་ཐུགས་ཆེ་ཆེའི་བཀའ་སྤོང་  
སྐུལ་བའི་ཞང་། ངོས་ཀྱིས་དུས་ཉུག་དུ་ལྷག་  
དང་བོད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་དེ་ནི་དགེ་ཆེན་དང་དགེ་  
ལུག་གི་འབྲེལ་བ་ཞིག་ལ་ངོས་འཛིན་ལྷ་གི་ཡོད།  
དགེ་ལུག་ལ་དཀའ་ངལ་འཕྲད་སྐབས་དགེ་ཆེན་  
ནས་གང་སྤོང་ཐང་རོགས་སྐྱོར་ལུགས་ཆེ་གནང་  
བྱུང་བར་ཐུགས་ཆེ་ཆེ་ལྷན་ལྷན་ ལྷི་ལོ་  
༡༩༩༠ དང་ ༤༠ རང་གི་ལྷག་གི་དུང་  
ཁྱིད་དང་རང་བཅའ་ཚོད་ལེན་གནང་མཁན་ཁོང་  
ཚོས་ཐུགས་ཁུར་དང་གདུང་སེམས་མཉམ་སྦྲེ་  
ལུགས་ཆེ་གནང་བྱུང་ལ་ད་ལྷིད་གཞིན་སྤོང་ཚོ་

མི་ཁོང་རྣམ་པའི་རྗེས་འབྲང་བ་ཞིག་རེད། ལྷག་  
པར་དུ་དགའ་ཚོར་སྤོང་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་  
དུས་ལྷག་གཞིན་སྤོང་ཚོས་བོད་དོན་གྱི་ཐོག་  
དོ་སྤོང་ལུགས་ཆེ་དུ་འགྲོ་བཞིན་འདུག དེ་  
བཞིན་གསུང་འབྲུང་བསྐྱེད་ལམ་མང་པོ་ཞིག་  
ནས་ཀྱང་བོད་དོན་ལ་དོ་སྤོང་ལུགས་ཆེ་གནང་གི་  
འདུག ཅེས་དང་དེ་ནས་ཡགོང་ས་མཚོག་གིས་ ལྷི་  
ལོ་ ༡༩༩༦ ལོར་ལྷག་དུ་ཆེབས་སྐྱུར་བསྐྱེད་ས་  
སྐབས་ལེ་རུ་མཚོག་གིས་ལམ་སྤོང་གང་གནང་དང་།  
དེ་ནས་བོད་དུ་སྤོང་ཚོགས་སྐྱུར་གནང་རྗེས་ལྷི་  
གཞུང་གིས་བོད་ཐོག་འཛིན་པའི་སྤོང་བྱས། བོད་  
ས་ཡོངས་རྗེས་དབང་སྐྱུར་འོག་ལྷན་རྒྱུས་མགོན་  
པོ་གང་ཉིད་ཀྱི་དུས་པའི་བཅའ་བྱོལ་བོད་མིར་  
ལྷག་གཞུང་མང་ནས་ལྷན་སྐྱོར་གནང་བ་བཅས་  
ཀྱི་སྐོར་ལ་བཀའ་སྤོང་བཤེས་མེད་པའོ།

མཐུན་དོན་སྤོང་ལོ་ ༡༩༩༩ ལོར་སྤོང་  
ཏེར་ཏེར་ས་ཡུལ་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་  
དང་སྐུ་འཁོར་བཅས་ལྷི་བོད་ས་མཚོགས་འདུལ་  
སྤོང་ལམ་ཡུལ་མེར་འཁོར་སྐབས་མེད་པས་  
བསུར་བཅས་མཁན་སྐུ་ཞབས་གི་རི་དུར་མོན་  
ཏེར་མིང་(Shri Harminder Singh) མཚོག་  
ནས་མཚུག་བསྐྱོར་མས་གཏམ་བཤད་གྲུབ་  
མཚམས་བོད་གཞུང་ཚོས་གསུང་པས། ལྷི་  
གཞུང་གཞུང་མང་ཡོངས་ལ་ཐུགས་ཆེ་ཆེ། ཞེས་  
པའི་སྐུ་གཞུང་གཞིགས་འདུལ་ལྷན་ནས་དེ་ཉིན་  
ཀྱི་མཚན་སྤོང་ལུགས་པར་གྲུབ།

ཐང་ས་འདྲིའི་མཚན་སྤོང་ཐོག་ལྷག་  
ལྷལ་ཡོངས་བོད་དོན་ལྷན་སྐྱོར་ཚོགས་པའི་ལྷན་  
ཚོགས་ཐང་ས་གསུམ་པ་ལྷག་གི་ལྷལ་ས་སྤོང་  
ལེར་སྤོང་ ༩ ཚེས་ ༩༠ རྣམ་ཚེས་ ༩༡ བར་  
ཉིན་གྲངས་གཉིས་རིང་སྤོང་ཚོགས་གནང་བའི་  
ཐོག་བཅར་བའི་ཚོགས་མི་རྣམས་ཀྱིས་གཙོ་སྤོང་  
གངས་སྤོང་ལྷག་བཞུལ་བ་བཅས་ཡོད་འདུག

ལྷོ་ཡི་གསུམ་པའི་རྒྱ་གར་རྒྱལ་སྤྱིའི་བརྟེན་གནས་ཁང་དུ་ལོ་ངོ་ ༥༠ བཅོམ་བྱོལ་དུ་འདས་པའི་  
 བོད་མིའི་སྤྱི་དུལ་ལ་དུམ་གསོའི་ལུ་བ་དང་རྒྱ་གར་གཞུང་མང་ཡོངས་ལ་

ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ལུ་འཛིན་མཛད་སྟོན་རྒྱ་ཆེ་གནང་བ།

༡༡། བོད་གཞུང་གི་དུལ་ལ་ལས་ཁུངས་དང་  
 ལྷོ་ཡི་སྐྱེ་ཁབ་དོན་གཅོད་ཁང་། རྒྱ་གར་རྒྱལ་  
 སྤྱིའི་བརྟེན་གནས་བཅས་ཐུན་མོང་ནས་གོ་སྐྱོལ་  
 ལུས་ཏེ་རྒྱ་གར་གྱི་རྒྱལ་སྤྱིའི་ལིར་རྟེན་གཞི་བྱས་  
 པའི་རྒྱ་གར་རྒྱལ་སྤྱིའི་བརྟེན་གནས་ཁང་དུ་སྤྱི་ལོ་  
 ༡༠༠༧ ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༡༤ རས་ཚེས་ ༩༠  
 བར་ཉིན་གར་ས་ ༥ རིང་རྒྱ་གར་གཞུང་མང་  
 ཡོངས་ལ་གཞིས་བྱེས་བོད་མི་ཚང་མས་ཐུགས་རྗེ་  
 ཆེ་ལུ་སྤྱོད་ལོ་ངོ་ ༥༠ བཅོམ་བྱོལ་དུ་འདས་པའི་  
 བོད་མིའི་སྤྱི་དུལ་ལ་དུམ་གསོའི་འགྲེམས་སྟོན་དབུ་  
 འབྲེད་གནང་ཡོད།

དེ་ཡང་ཉིན་དང་པོར་སྤྱི་ལོ་རྒྱ་ཚོད་  
 ༡༡:༣༠ ཐོག་རྒྱ་གར་རྒྱལ་སྤྱིའི་ལིར་རྟེན་གཞི་  
 བྱས་པའི་རྒྱ་གར་རྒྱལ་སྤྱིའི་བརྟེན་གནས་ཁང་  
 (Indian International Centre) ཞེས་པར་  
 ལྷུ་མཁོན་གཙོ་བོ་བཀའ་བློན་ཁྲི་པ་མཁའ་དབང་  
 ཟམ་གདོང་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་དང་རྒྱ་གར་རྒྱལ་  
 སྤྱིའི་བརྟེན་གནས་ཁང་གི་ཚོགས་གཙོ་མཁའ་དབང་  
 ལྷུ་ལྷོ་ལའམ་ ཇི་ གེ་ མི་ཚོན་(Prof M G  
 K Menon president of Indian Interna-  
 tional Centre)མཆོག་ནས་གཉིས་གཤམ་ལུས་  
 གྱིས་རྒྱུད་སྟོད་དགོན་པའི་དགེ་འདུན་པ་ལག་  
 གཅིག་ནས་གསུངས་པའི་སྟོན་ལམ་འདོན་སྐྱེལ་  
 གནང་བ་དང་ཐུགས་རྒྱ་གར་གཞུང་མང་ཡོངས་  
 ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ལུ་སྤྱོད་ལོ་ངོ་ ༥༠ བཅོམ་བྱོལ་  
 དུ་འདས་པའི་བོད་མིའི་སྤྱི་དུལ་ལ་དུམ་གསོའི་  
 འགྲེམས་སྟོན་དབུ་འབྲེད་གནང་ཡོད་པ་རེད།

དེ་རྗེས་མཛད་སྟོན་དོན་གཞི་དབུ་

འདུགས་ཀྱིས་རྒྱུད་སྟོད་དགོན་པའི་དགེ་འདུན་པ་  
 ལག་གཅིག་ནས་སྟོན་ལམ་གསོལ་འདེབས་གནང་  
 བུ་བམ་ཚེས་རྒྱ་གར་རྒྱལ་སྤྱིའི་བརྟེན་གནས་ཁང་  
 གི་འགན་འཛིན་སྐྱེ་ལའམ་ཨེ་ཇི་གེ་མི་ཚོན་  
 མཆོག་ནས་གཏམ་བཤད་གནང་དོན། ལོ་ངོ་ ༥༠  
 བཅོམ་བྱོལ་དུ་འདས་པའི་བོད་མིའི་སྤྱི་དུལ་ལ་  
 དུམ་གསོའི་དུལ་ལ་དུམ་གསོའི་སྤྱི་དུལ་ལ་  
 བོད་མིའི་ལྷུ་ལམ་མཁོན་ཏུ་ལའི་ཟམ་མཆོག་  
 དང་པའ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་ནས་གཉིས་སྤྱི་ལོ་ ༡༧༥༤  
 ལོར་སྟོན་པ་མུ་ངན་ལམ་འདེབས་ནས་ལོ་ངོ་  
 ༡༥༠༠ འཁོར་པའི་དུས་དྲན་གྱི་མཛད་སྟོན་ཐོག་  
 མར་རྒྱ་གར་དུ་ཆེབས་སྐྱུར་གནང་ཡོད། དེ་ནས་  
 སྤྱི་ལོ་ ༡༧༥༧ ལོར་དུ་ལའི་ཟམ་མཆོག་དང་།  
 བོད་མི་མང་དག་ཅིག་སྐྱབས་བཅོལ་དུ་འབྱོར་  
 ཡོད། ལྷོ་ཡའི་རྒྱ་གར་གཞུང་མང་ཡོངས་ནས་  
 ཁོང་དང་ཁོང་གི་མི་མང་ལ་ཐེབས་བསུའི་དགའ་  
 བསུ་ཐུགས་ཆེ་ལུས་ཡོད། གཞན་ཡང་བོད་པའི་  
 གཞིན་སྐྱེས་མང་པོ་ཞིག་ཏུ་ལམ་ལོ་ངོ་ ༥༠ རེའི་  
 རང་འཚར་ཡོངས་བྱུང་བ་རེད། ཐེངས་འདིའི་  
 མཛད་སྟོན་འདི་ནི་མེས་པོ་དམ་པ་ལྷན་རྒྱུ་མཆོག་  
 དང་མར་ཁེན་ལུ་ཐར་གིང་ནས་གཉིས་ཀྱི་བརྟེན་  
 གནས་ཁང་དུ་ཚོགས་རྒྱ་བྱུང་བར་དེ་བས་དགའ་  
 སྟོབས་བྱེད་འོས་པ་ཞིག་ཡིན། ཁོང་ནས་གཉིས་  
 བེ་འཚོ་མེད་ཞི་བའམ་ཞི་བདེའི་རྣམས་པའི་མཆོན་  
 ཉགས་ཐེག་རེད། བོད་མིའི་ལྷུ་ལམ་མཁོན་ཏུ་  
 ལའི་ཟམ་མཆོག་ནི་དེད་གི་དུས་འདིར་འཛམ་  
 མིང་མི་མང་ལ་ཐེམས་ནང་གི་ཞི་བདེ་ཞེས་པ་

གང་ཡིན་ཏེ་སྤྱི་དུལ་ལ་མཁའ་ཞིག་ཡིན། འདིར་  
 འགྲེམས་སྟོན་ལུས་པའི་ཐང་ག་དང་ལག་ཤེས་དེ་  
 དག་གི་ཐོག་ནས་བོད་པ་ཚོས་འདས་པའི་མི་ལོ་  
 ༥༠ རང་དགའ་ངལ་གཚོད་བརྒྱབ་ཡོད་པ་དེ་ཤེས་  
 རྟོགས་བྱུང་ངེས་ཡིན། ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཏམ་  
 བཤད་གནང་ཡོད།

དེ་རྗེས་བཀའ་བློན་ཁྲི་པ་མཁའ་དབང་  
 ཟམ་གདོང་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ནས་དབུ་འབྲེད་  
 གཏམ་བཤད་གནང་དོན། ལྷུ་ལའམ་ལ་འཁོར་ལོ་  
 བརྒྱད་ནས་འཛིན་ཏེ་ན་འདི་རྣམས་པ་ཞིག་དང་  
 ཆགས་པ་ཞིག་བཅས་གཉིས་ཡོད་གི་ཡོད་པ་བཞིན།  
 ལོ་ངོ་ ༥༠ སྟོན་རྒྱ་གར་གཞུང་གིས་བོད་ལ་  
 བཅོམ་འདུལ་བྱས་ཏེ་གཉན་འཕྲང་ཅན་གྱི་གནས་  
 ལྷངས་འོག་བོད་མི་མང་པོ་ཞིག་རྒྱ་གར་གཞུང་  
 རས་ལོ་ངོ་ ༥༠ རིང་སྐབས་བཅོལ་དུ་ཉར་གནང་  
 བར་རྒྱ་གར་གཞུང་མང་ཡོངས་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་  
 ལུ་རྒྱ་ལྷིན། དེ་ཙམ་དུ་ལུ་ཟད་བོད་ཀྱི་ཚོས་དང་  
 རིག་གཞུང་མི་ཉམས་རྒྱུ་འཛིན་དང་། དེ་བཞིན་  
 བོད་རིགས་གཞིན་སྐྱེས་ཚོར་སློབ་སྦྱོང་གི་མཐུན་  
 རྒྱུ་རོགས་རམ་གནང་བར་ཡང་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ལུ་  
 རྒྱ་ལྷིན། དེ་བཞིན་ལོ་ངོ་སྟོང་ལྷག་མང་པའི་སྟོན་  
 རས་འཕགས་བོད་གཉིས་ཀྱི་འབྲེལ་ལམ་གཏོང་  
 ཟབ་ཡོད། དེར་བཞིན་ལྷོ་ཡའི་ལྷུ་ལམ་མཁོན་  
 ཆེན་པོ་མཆོག་རྒྱལ་སྤྱིའི་ལུ་ལ་གྲུ་གར་དུ་ཆེབས་  
 ལྷུ་ར་བརྒྱུངས་སྐབས་འཕགས་བོད་གཉིས་ཀྱི་  
 འབྲེལ་ལམ་གཏོང་ཟབ་ཡོད་སྟོར་འབྲེལ་བཞེད་  
 གནང་གི་ཡོད། ཅས་དང་ཡང་བཀའ་བློན་མཆོག་  
 རས། ལོ་ངོ་ ༥༠ སྟོན་མི་མང་པོ་ཞིག་ནས་



བོད་པ་ཞེས་པ་དེ་ཙུ་བརྒྱུ་དུ་ཕྱིན་ཚུར་བ་རེད། ཅེས་པོད་ཀྱི་ཡོད། ཡིན་ནའང་སྤྱི་མཉམ་སྤྱི་གར་ དུ་ཡོད་པའི་བོད་པའི་གཞི་སྤྱི་སྤྱི་མཉམ་པོར་ཕྱི་ གར་གཞུང་ནས་སྤྱི་སྤྱི་ལི་མཐུན་ཕྱིན་རྟེན་རྟེན་ སྤྱི་སྤྱི་གནང་བར་བརྟེན་བོད་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་ པའི་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་མི་ཉམས་ཕྱིན་འཛིན་ རྟེན་ཕྱི་ལོ་ལྷན་པ་ཞིག་ལྟར་བ་རེད། དེར་བརྟེན་ བོད་པ་རྣམས་སྤྱི་བ་གསལ་བ་ཡེན་པ་ལྟ་བུ་ཆགས་ པ་དེ་ཡང་ཕྱི་གར་གཞུང་མང་ཡོངས་ཀྱི་བཀའ་ དྲིན་རེད། ངས་བཅོན་ཕྱོད་བོད་གཞུང་གི་ཚབ་ ལུས་ཏེ་འཚམས་འདྲིའི་བཀའ་ལྷན་བའི་ལེགས་དང་ ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ལྟ་བུ་ཡིན། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གཏམ་ བཤད་གནང་ཡོད།

དེ་རྗེས་བོད་གཞུང་སྤྱི་གར་ཚོགས་ པས་བཀའ་ལྷན་ཞེས་པ་དང་། རང་མ་བཀའ་ལྷན་ པ། གསལ་བྱེད་འཕེལ་གསོའལ། ཚོལ་གསུམ་མི་ རིགས་བཅས་ཀྱི་གཞུང་སྤྱི་ལྷན་གཅིག་རིམ་པས་ འཁུལ་སྤོང་ལུས། ཐངས་འདྲིའི་འགྲེམས་སྤོང་ རང་བོད་གཞུང་སྤྱི་དྲིལ་པས་ལུངས་ཀྱི་འགྲེམས་ སྤོང་ཚོན་པ་ནས་ཡགོང་ས་ཡུལ་མཐོན་ཚོན་ པོ་མཚོག་གི་མཛད་རྣམས་དང་། བཅོན་ཕྱོད་གཞུང་ གི་འབྲུང་རིམ། ལྷན་ཁང་ཁག་བདུན་ཀྱི་འཕེལ་ རིམ་བཅས་ཀྱི་དཔལ་རིགས་ཁག་དང་། བོད་ གཞུང་སྤོང་ཚོས་ཁང་ནས་སྤོང་རིགས། སར་ཁ་ བོད་ཀྱི་མཐོ་སྤོང་དང་། བོད་གཞུང་ཤེས་རིག་ དཔལ་ཁང་། དཔལ་འབྱོར་དཔལ་སྤོང་ཁང་བཅས་ རས་བོད་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཚོས་དང་རིག་ གནས་ཀྱི་ཕྱག་དཔེ་དང་དཔེ་དེབ་ཁག་ བོད་གཞུང་ སྤོང་གར་ཚོགས་པས་བོད་ཚོལ་ཁ་གསུམ་ཀྱི་ཆས་ གོས་དང་རོལ་ཆ་འདྲ་མིན། ལྷན་སྤོང་དགོན་པ་ རས་དཀྱིལ་འཁོར་དང་བཅོ་ལྷ་མཚོན་པ། ལྷ་ལི་ བོད་ཁང་ནས་བོད་ཀྱི་དཔལ་རིགས་ཁག་དང་ཨ་ ལུང་པད་ཀོ་བརྒྱུད་ནས་བོད་ཀྱི་ཆས་གོས། རོར་

སྤོང་བོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་གཅེས་སྤོང་ལྷེ་གནས་ ཁང་ནས་བོད་ཀྱི་ལག་ཤེས་འདྲ་མིན་ཁག་ བདེ་ སྤོང་སྤོང་དང་རྒྱ་རྒྱ་པུར་གཞིས་ཆགས་ཀྱི་པུར་ མེད་ཚོགས་པ་ནས་འཐག་རིགས་འདྲ་མིན། སྤོང་ ཀྱི་མི་སྤྱི་ཁག་ནས་དེར་དུས་རི་མོ་སོགས་བོད་ཀྱི་ ཚོས་རིག་དང་འབྲེལ་བའི་འགྲེམས་སྤོང་ཕྱི་ཆེ་ ཞིག་གནང་ཡོད། མཛད་སྤོང་ཐོག་སྤྱི་མཐོན་ གཅོ་བོད་པུས་དུས་ལྟག་དུ་བོད་དོན་ལ་ཕྱབ་སྤོང་ གནང་མཁན་ཕྱི་གར་གྲོས་ཚོགས་མོང་མའི་འབྲུས་ མི་ལྷན་སྤྱི་ཀ་ལིལ་མ་ཐ་ས་ཡན་ (Kapila Vathsayan) དང་། ཕྱི་གར་སྤྱི་སྤོང་དུང་ཆེ་ ལུར་པ་དང་། ཕྱི་གར་འབྲུག་དོན་གཞུང་ཚབ་ལུར་ པ། དེ་མིན་ཕྱི་སྤྱི་མཐོན་རྣམས་དང་། གསལ་ འཕྲོད་པ། ལྷ་ལིར་གནས་སྤོང་བོད་མི་བཅས་མི་ བངས་ ༤༠༠ ཅམ་མཛད་སྤོང་བཅར་ལུགས་ གནང་ཡོད་པ་རེད།

**ཕྱི་ཆེ་ ༡ ཚོས་ ༡༡ ཉིན་ལྷ་**

དྲིའི་ཚུ་ཚོན་ ༡༠༡༩༠ ཐོག་ལྷ་ལིར་ཕྱི་གར་ ཕྱི་སྤོང་བཞེ་གནས་ཁང་དུ་ལྷན་སྤོང་དགོན་ པའི་དགེ་འདུན་པ་ཁག་གཅིག་ནས་རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ ཚོན་པོའི་པམ་རིམ་སྤོང་ལམ་གསུང་ལུས་ཐོག་ དེ་ཉིན་ཀྱི་སྤྱི་མཐོན་གཅོ་བོ་ཕྱི་གར་གྲོས་ཚོགས་ མོང་མའི་འབྲུས་མི་ལྷན་སྤྱི་ཀ་ལིལ་མ་ཐ་ས་ཡན་ (Kapila Vathsayan) མཚོག་ནས་སྤོང་པའི་ སྤྱི་བརྒྱན་མདུན་སྤོང་གསལ་ཞལ་སྤོང་གཞུང་ལྷེ་ མཛད་སྤོང་དུ་འབྲེད་གནང་རྗེས་སྤྱི་མཐོན་གཅོ་ པོ་མཚོག་དང་། མཁས་དབང་སྤྱི་ལུས་རམ་གན་ ཀར་པ་ཞུ་ཏེ་ (Ram Shankar Pandit) མཚོག་གི་དུས་སྤྱི་མཐོན་རྣམས་ནས་འགྲེམས་ སྤོང་ལ་གཞིགས་སྤོང་གནང་།

ཐངས་འདྲིའི་འགྲེམས་སྤོང་ཐོག་བོད་ གཞུང་སྤོང་ཚོས་ཁང་ནས་བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པ་ དང་། ཅེས་རིག་པ་སོགས་སྤོང་ ༡༩༧༡ ལོ་

ནས་ད་བར་ཡར་ལྷན་གང་དང་གང་སྤོང་ཡོད་ སྤོང་དང་། བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་སྤོང་སྤོང་ ལས་བཟོས་པའི་ལྷན་རྗེས་སོགས་འགྲེམས་སྤོང་ གནང་ཡོད། སར་ཁ་བོད་ཀྱི་མཐོ་སྤོང་ཁང་ གཉེར་ཁང་ནས་བོད་ཀྱི་བཀའ་བརྒྱུན་དང་། ཕྱི་ གར་དུ་ཙུ་བརྒྱུ་དུ་ཕྱིན་ཡང་བོད་སྤོང་དུ་གནས་ པའི་བརྒྱན་བཅོས་དེ་དག་སྤོང་ཡིག་གཞུང་ལ་ཕབ་ སྤོང་ལུས་པ་དང་། བོད་སྤོང་དུ་ཡོད་པ་གང་ཞིག་ སྤོང་ཡིག་གཞུང་ནང་མེད་པའི་བརྒྱན་བཅོས་ཁག་ གཅིག་ལེགས་སྤོང་དུ་ཕབ་སྤོང་ལུས་ཏེ་དེབ་ ཀྱི་གཞུགས་སྤོང་བཀོད་ནས་འགྲེམས་སྤོང་གནང་། ལྷན་སྤོང་དགོན་པ་ནས་འཛིགས་ཕྱི་ལྷན་སྤོང་ གསུམ་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་། བཅོ་ལྷ་མཚོན་ པ་བཞེངས་ཏེ་འགྲེམས་སྤོང་ལུས། ཤེས་རིག་ དཔལ་ཁང་དང་དཔལ་འབྱོར་དཔལ་སྤོང་ཁང་ལུན་ མོང་ནས་འབྲུམ་བོད་ ༡༩ དང་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ དང་རྗེ་བརྒྱན་མི་ལ་སོགས་སྤོང་ཚོན་དམ་པ་ནས་ ཀྱི་རྣམ་ཐར་དང་། བཅོན་ཕྱོད་བོད་མིའི་སྤོང་ བྲུག་གི་སྤོང་དེབ་དང་བོད་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་ པའི་ཚོས་དང་། རིག་གཞུང་། སྤོང་ཡིག་བཅས་ ཀྱི་དཔེ་དེབ་འགྲེམས་སྤོང་གནང་།

སྤོང་ཡོལ་ཚུ་ཚོན་ ༤༡༩༠ ཐོག་ཕྱི་ གར་གཞུང་གི་པ་སྤོང་ (Padma Shri Award) ཞེས་པའི་གཞེངས་ལྟགས་བཞེས་སྤོང་ མཁན་སར་ཁ་བོད་ཀྱི་མཐོ་སྤོང་ཁང་གི་རིམ་སྤོང་ པ་དགེ་བཤེས་དག་དབང་བསམ་གཏན་ལགས་ ཀྱིས་ཕྱི་གར་ནས་བོད་དུ་ནང་ཚོས་རྗེ་དར་ལྷལ་ དང་། བདག་གཅེས། མི་ཉམས་ཕྱིན་འཛིན་ཕྱི་ ཕྱོགས་སྤོང་ལ་ (Tibet: Recipient, Pre- server and Restorer of Indian Wis- dom) གཏམ་བཤད་གནང་།

ཕྱི་དྲིའི་ཚུ་ཚོན་ ༢༡༠༠ ཐོག་བོད་ གཞུང་སྤོང་གར་ཚོགས་པ་ནས་སྤོང་ལ་ལམ་ལྷུ་

གཞུང་ཚབ་པ་དང་། ཅེ་གཱ་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་  
ཐོ་ཕན། ཨ་ཕི་རི་ཀ། རར་མན་སོགས་ཀྱི་གཞུང་  
ཚབ་ཁག་གི་སྐྱེ་ཁམས་ལྟུང་། དེ་མིན་གྱི་སྐྱེ་ཁམས་  
ལ་འཛམ་གླིང་ཡང་ཕྱི་ལོ་ལྟུང་། (Dance from  
the Roof of the World) ཞེས་པའི་བོད་ཀྱི་  
གཞས་སྐྱེ་ཁམས་འཁྲབ་སྤྲོད་ཞུས་ཡོད།

**ཟླ་ ༡ ཚེས་ ༡༡** ཉིན་སྤྱི་ལོ་  
ལྟུང་། ༡༠༡༠ ལྷ་ས་ལྟུང་། ༡༡༠༠ བར་  
རྒྱ་གར་རྒྱལ་སྤྱི་ལོ་ལྟུང་གཞས་ཁང་གི་ཚོགས་ཁང་  
དེའི་ནང་བཅན་བྱོལ་ནང་གི་མི་ཚོ། ཞེས་པ་དང་།  
(A life in Exile) གངས་སེང་བོད་ཀྱི་དུ་  
འབོད། (Tibet Cry of Snow Line) ལོ་  
ཕ་ཡུལ་ནང་ཆ་རྒྱས་མེད་པའི་མི་ཞིག (A  
Stranger In My Native Land) ཅེས་པའི་  
བོད་དོན་དང་འབྲེལ་བའི་དངོས་བྱུང་སློབ་པ་བཞུགས་  
ཁག་རིམ་པས་བསྟན་ཡོད།

སྤྱི་དོན་ལྟུང་། ༡༡༠༠ ཐོག་ཚོགས་  
ཁང་དེར་སོ་ལྷ་རྒྱ་ལི་ཐ་ཞེས་པའི་ཚོགས་པའི་  
ཚོགས་གཙོ་སྤྱི་ལོ་ལྟུང་། རི་བཟོ་དུ་རྒྱ་མཚོ་ག་  
དང་། (Mr. Rajiv Vohra, Chairman,  
Swaraj Peeth Trust) རྒྱ་གར་སྲིད་བྱུས་  
ཉམས་ཞིབ་བསྟེན་གནས་ཁང་གི་མཁའ་དབང་སྐུ་  
ཞབས། བར་མ་ ཅེ་ལ་ནི། (Dr. Brahma  
Chellaney, Proffesor of Strategic  
Studies, Centre for Policy  
Research, New Delhi) རྒྱ་གར་མཐུན་  
ཁོགས་ཚོགས་པའི་སློབ་ཚན་ཟུར་པ་དང་། རྒྱ་  
གར་གྱི་དུས་བབ་ཅེས་པའི་གསར་ཤོག་ཚོམ་སྐྱོད་  
པ་སྤྱི་ལོ་ལྟུང་། ལྷ་ས་ལྟུང་། (Arun Shourie,  
Former Union Minister and Editor of  
The Indian Express) རྒྱ་གར་གྱི་བྲིམས་  
དོན་སྤྱི་ལྟུང་། ལྷ་ས་ལྟུང་། སོ་ལི་སོ་རབ་ཇི་ལི་  
(Mr.Soli Sorabjee, former Solicitor

General and Attorney General of In-  
dia) བཅས་ནས་བོད་དང་བོད་མིའི་འཕམ་ཚུངས་  
(Tibet and the Tibetan People's  
Struggle) ཅེས་པའི་བོད་ཀྱི་ཐོག་བཞུགས་  
མོལ་བཀའ་བསྟུར་ (Panel Discussion)  
གནང་། དེ་གྲུབ་མཚམས་ལྟུང་། ལི་དོན་གཙོ་བོ་དང་  
བཀའ་སློབ་གཅིག་སྟོན་པ་སྟུང་། རི་བཟོ་ག་  
ནས་བཀའ་བསྟུར་གནང་མཁའ་རྒྱལ་ལ་ཐུགས་  
རྩེ་ཆེ་ལྟུང་། མཛུ་དང་། རི་བཟོ་ག་

དེ་ནས་དགོང་དེའི་ལྟུང་། ༡༡༠༠  
ཐོག་རྒྱུད་སློབ་དགོན་པའི་དགེ་འདུན་ཁག་གཅིག་  
ནས་ཞལ་འདོན་བཏོན་པ་དང་འབྲེལ་བོད་གཞུང་གི་སྐྱེ་  
གར་ཚོགས་པས་གར་འཆམ་འཁྲབ་སྤྲོད་ཞུས་ཡོད།

**ཟླ་ ༡ ཚེས་ ༡༢** ཉིན་གྱི་སྤྱི་དོན་  
ལྟུང་། ༡༠ ལྷ་ས་ལྟུང་། ༡༡༠༠ བར་རྒྱ་  
གར་རྒྱལ་སྤྱི་ལོ་ལྟུང་གཞས་ཁང་གི་ཚོགས་ཁང་དེ་  
རང་དུ་འཛུགས་བྱལ་ཞེས་པ་དང་། Leaving Fear  
Behind, Distorted Propaganda,  
Diaspora in Refuge and Ocean of Wis-  
dom བོད་དོན་དང་འབྲེལ་བའི་དངོས་བྱུང་གི་སློབ་  
བཞུགས་ཁག་མི་མང་ལ་རིམ་པས་བསྟན་ཡོད།

དེ་ནས་ལྟུང་། ༡༡༠༠ ཐོག་རྒྱ་ས་  
བོད་གཞུང་དཔེ་མཛོད་ཁང་གི་འགན་འཛིན་དགེ་  
བཤེས་ལྷ་ག་དོར་ལགས་ནས་མགོ་དང་ལྷང་པའི་  
མཐུན་གནས་ཀྱི་སྐོར་ལ་ (Harmony of Head  
and Heart) གཏམ་བཤད་གནང་། དེ་རྗེས་ལྟུང་  
ལྟུང་། ༡༡༠༠ ཐོག་སྐུབ་རྒྱུད་བསྟན་པའི་གཙུག་  
རྒྱུད་དཔལ་རྒྱལ་བཀའ་པ་རིན་པོ་ཆེ་མཚོ་ག་ནས་  
འཛམ་གླིང་ཞི་བདེ་དང་གཞི་སྐྱེས་ (World  
Peace and Youth) ཞེས་པའི་བོད་ཀྱི་ཐོག་  
ཐོག་གསུང་བཤད་གནང་།

གཞན་ཡང་བཀའ་ལྷན་བསྟན་འཛིན་  
དགེ་ཆེ་མཚོ་ག་ནས་བཅན་བྱོལ་བོད་གཞུང་སྐོར་

དང་། སྤྱི་ལོ་ལྟུང་། ལྷ་ས་ལྟུང་། མཚོ་ག་ནས་བོད་  
མིའི་གཞི་སྐྱེས་ཚགས་གསར་འཛུགས་སྐོར་།  
(Mr.Anupam Dhar) སྤྱི་གཙུང་མོ་བཀའ་  
ལྷན་རྒྱུ་རྗེ་བཅུ་པ་སྤྱི་ལོ་ལྟུང་། ལྷ་ས་ལྟུང་།  
ལོན་ (Education of Tibetan Children)  
བཅས་ཀྱི་བོད་ཀྱི་ཐོག་བཞུགས་མོལ་བཀའ་  
བསྟུར་གནང་སྟེ་དེ་ཉིན་གྱི་མཛུ་དང་རིམ་ཁག་  
ལེགས་པར་གྲུབ།

**སྤྱི་ཟླ་ ༡ ཚེས་ ༡༠** ཉིན་གྱི་སྤྱི་  
དོན་བོད་མིའི་ཚོམ་སྐྱོད་གཉེས་ཀྱི་ལྷ་མོ་མེད་པའི་  
དབུ་ཁྲིད་སྤྱོད་ར་ཡ་གོང་ས་ཡ་སྐུབས་མགོན་ཆེན་  
པོ་མཚོ་ག་སྟེན་འཁོར་དང་བཅས་ལྟུང་། ལྷ་ས་ལྟུང་།  
པར་ཉེན་གཞི་བྱས་པའི་རྒྱ་གར་རྒྱལ་སྤྱི་ལོ་ལྟུང་།  
གཞས་ཁང་དུ་ཆིབས་སྐུར་གནང་སྐབས་བསྟེན་  
གཞས་ཁང་དེའི་རྒྱལ་སྤྱི་ལོ་ལྟུང་། ལྷ་ས་ལྟུང་། རྒྱ་གར་གོ་ས་  
ཚོགས་གོང་མའི་འབྲས་མི་ལྷ་ས་སྤྱི་གཙུག་པོ་ལ་ལྷ་  
ས་ཡན་(Kapila Vathsayan) མཚོ་ག་དང་།  
ལྷ་ས་སྤྱི་ལོ་ལྟུང་། ལྷ་ས་ལྟུང་། ལྷ་ས་སྤྱི་ལོ་ལྟུང་།  
དོན་ཁང་གི་དུང་ཆེ་བཅས་ལེབས་བསྟུར་བཅས་  
ཡོད་པ་མ་ཟད། བོད་གཞུང་གི་སྐྱེ་གར་ཚོགས་པ་  
ནས་བཀའ་བསྟུར་ལྟུང་། ལྷ་ས་ལྟུང་། ལྷ་ས་ལྟུང་།  
བསྐྱེད་བྱེད་རྒྱལ་ལྟུང་། ལྷ་ས་ལྟུང་། ལྷ་ས་ལྟུང་།  
རྒྱལ་སྤྱི་ལོ་ལྟུང་། ལྷ་ས་ལྟུང་། ལྷ་ས་ལྟུང་།  
། དེ་བཞིན་རྒྱ་གར་ཡུལ་མི། ལྷ་ས་ལྟུང་། ལྷ་ས་ལྟུང་།  
ལྷ་ས་ལྟུང་། ལྷ་ས་ལྟུང་། ལྷ་ས་ལྟུང་། ལྷ་ས་ལྟུང་།  
སྟོང་ཚོ་བཞུགས་པ་དེ་གར་ཡ་གོང་ས་ཡ་སྐུབས་  
མགོན་ཆེན་པོ་མཚོ་ག་ལ་ལེབས་བསྟུར་དང་དུས་སྟོན་  
ལ་བཅས་ཡོད།

སྤྱི་ལོ་ལྟུང་། ལྷ་ས་ལྟུང་། ལྷ་ས་ལྟུང་།  
པོ་མཚོ་ག་དང་སྤྱི་ལོ་ལྟུང་། ལྷ་ས་ལྟུང་། ལྷ་ས་ལྟུང་།  
སྟོན་ལ་གཞིགས་སྐོར་གནང་སྐབས་གསར་འགོད་  
པས་ཡ་གོང་ས་མཚོ་ག་ལ་དེ་བཞུགས་པར་བཀའ་

ལན་ལེབས་དོན། ང་ཚོ་རྒྱ་གར་དུ་བཅོན་ཤོད་ལ་  
འབྲོར་ནས་ལོ་ངོ་ ༥༠ འཁོར་ཡོད། ངོས་ཀྱིས་  
རྒྱ་གར་གཞུང་མང་ཡོངས་ལ་ཐུགས་རྗེ་སྤྲོད་  
ཆེ་ལུ་བཞིན་ཡོད། རྒྱ་གར་ནི་བཅོན་ཤོད་ཤོད་  
མིར་རོགས་སྐྱོར་དང་གཅེས་སྐྱོར་གནང་མཁན་  
ཤུགས་ཆེ་བོས་དེ་ཡིན་པ་མ་ཟད། འཕགས་ཤོད་  
གཉིས་ཀྱི་མངོན་འབྲེལ་གཏིང་ཟབ་ཡིན་སྟབས་  
ཤོད་ཀྱི་གནད་དོན་དེ་ནི་རྒྱ་གར་གྱི་གནད་དོན་  
ཞིག་ཀྱང་ཡིན། ཞེས་བཀའ་སླུ་ལོད།

དེ་ཉིན་སྤྱད་ཡོད་ཚུ་ཚོ་ ༩ ཚོགས་  
རྒྱ་གར་རྒྱལ་སྤྱིའི་བརྗེ་གནས་ཁང་གི་ཚོགས་ཁང་  
དུ་ཤོད་ཀྱི་ཁོར་ཡུག་ཅེས་པའི་བརྗོད་གཞིའི་ཚོགས་

བཞུགས་མེལ་བཀའ་བསྐྱེད་གནང་ཡོད་པ་རེད།  
སྤྱི་དོ་ཚུ་ཚོ་ ༦༡༠༠ ཚོགས་ཤོད་གཞུང་སྐྱོས་  
གར་ཚོགས་པས། བརྗེ་གནས་ཁང་གི་ཚོགས་གཙོ་  
མཁས་དབང་སྐུ་ཞབས་ཨེམ་ཇི་ཀེ་མི་ལོན་ (Prof  
M G K Menon president of Indian In-  
ternational Centre) མཚོགས་དང་། གོས་  
ཚོགས་གོང་མའི་འབྲུས་མེ་ལུ་སྐུ་ཀ་པི་ལ་ཐ་ས་  
ཡན་ (Kapila Vathsayan) རྣམ་གཉིས་  
ཀྱིས་དབུས་སྐུ་མགོན་རྣམས་ལ་འཇམ་སྐྱོང་ཡང་  
ཚུའི་ཞབས་ཤོ། ཞེས་ཤོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་དང་  
འབྲེལ་བའི་གཞུས་སྐུ་ཞབས་འབྲེལ་སྟོན་ལུས། དེ་  
རྗེས་དཔལ་ལྷན་བཀའ་སྐྱོན་གྱི་པ་མཁས་དབང་

ཟམ་གདོང་རིན་པོ་ཆེ་མཚོགས་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་  
ལུའི་གཏམ་བཤད་གནང་བ་དང་རྒྱགས་སྐུ་མགོན་  
གཙོ་བོ་གཉིས་ཀྱི་དབུས་སྐུ་མགོན་རྣམས་ལ་  
མངལ་དར་སྐྱོན་འབྲུལ་ལུས་བརྒྱན་དེ་གར་བཅར་  
བའི་མི་མང་ཡོངས་ནས་སྐུ་བཞེངས་ཐོག་རྒྱ་གར་  
དང་ཤོད་རྒྱལ་ཁབ་ཆེན་པོའི་རྒྱལ་སྐུ་བཏང་སྟེ་སྤྱི་  
ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༡༦ རྣམ་ཚེས་ ༩༠ བར་ཉིན་  
གངས་ ༥ རིང་རྒྱ་གར་གཞུང་མང་ཡོངས་ལ་  
གཞིས་ཤུས་ཤོད་མི་ཚང་མས་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ལུའི་  
ལོ་ངོ་ ༥༠ བཅོན་ཤོད་དུ་འདས་པའི་ཤོད་མིའི་  
སྤྱིད་སྐུ་ཤུག་བར་གསེའི་མངོན་རིམ་ཁག་ཡོངས་སུ་  
ལེགས་པར་གྲུབ་ཡོད་པ་རེད།

**རྒྱ་ལོ་ནས་བཟུང་ཤོད་ནང་གི་ས་སྤྱོད་གས་གང་སར་ཤོད་མི་ཚོས་རྒྱ་གཞུང་གིས་ཤོད་ཐོག་འཛིན་པའི་  
སྤྱིད་བྱས་ལ་མི་དགའ་བར་ཞི་བའི་རམ་སྟོན་བྲིམ་སྐོར་གནང་དང་གནང་མི་རྣམས་ལ་རྒྱ་ནག་  
གཞུང་སྤྱོད་གས་ནས་སུན་གཙོར་དྲ་ཅང་ཆེན་པོ་བཟོ་བཞིན་པ་མ་ཟད་དེ་བས་མང་པོ་ཞིག་  
འཛིན་བཟུང་བཅོན་འཇུག་བྱས་ཏེ་སྤྱོད་ཐོག་ཉེས་ཆད་དང་ཆེ་བཅོན་དེ་མིན་  
ལོ་དུས་བྲིམས་ཐག་བཅད་པ་སོགས་ཇ་དྲག་གི་གནས་སུ་སྐྱུང་ཡོད།**

༡༡། སྤྱི་ལོ་ ༢༠༠༥ ལོའི་ཟླ་ ༩ ཚེས་  
༡༠ ཉིན་གྱི་གསུམ་བཅུའི་དུས་བྱེད་ཐངས་ཞེ་དག་  
པའི་དུས་བྱེད་ཀྱི་ཉིན་དེ་ནས་བཟུང་ད་བར་ཤོད་ཀྱི་  
རྒྱལ་ས་སྐུ་སས་གཙོས་ཤོད་ཡུལ་མདོ་སྟོད་སྡད་  
དབུས་གཙང་བཅས་ཀྱི་ས་གནས་གང་སར་གཞིས་  
ལུས་རྒྱ་ཆེའི་མི་མང་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱ་གཞུང་གིས་  
ཤོད་ཐོག་འཛིན་པའི་སྤྱིད་བྱས་དང་། ད་ལྟོ་ཤོད་  
ནང་ཤོད་མིའི་གནས་བབ་ལ་འདོད་སྐྱོབ་ཁངས་པ་  
ཞིག་གཏན་ནས་མེད་པ་དངོས་དོན་ལ་སོང་། རྒྱ་  
ནག་གཞུང་གིས་ཤོད་ཐོག་འཛིན་པའི་སྤྱིད་བྱས་དེ་  
དག་ལ་མི་དགའ་བའི་ཞི་བའི་ལམ་ནས་ངོ་རྒོལ་  
རམ་སྟོན་བྲིམ་སྐོར་གནང་དང་གནང་མི་རྣམས་  
ལ་རྒྱ་ནག་གཞུང་སྤྱོད་གས་དྲ་ཅང་སུན་གཙོར་

ཆེན་པོ་བཟོས་དང་བཟོ་བཞིན་པ་མ་ཟད་དེ་བས་  
མང་བ་ཞིག་འཛིན་བཟུང་བཅོན་འཇུག་བྱས་ཏེ་ཐ་  
ན་སྤོག་ཐོག་ཉེས་ཆད་དང་ཆེ་བཅོན་དེ་མིན་ལོ་  
དུས་བྲིམས་ཐག་བཅད་ཡོད་པ་སོགས་ཇ་དྲག་གི་  
གནས་སུ་སྐྱུང་ཡོད།  
དེ་ཡང་སྤྱི་ལོ་ ༢༠༠༧ ཟླ་ ༩ ཚེས་  
༢༠ རེས་གཟའ་པ་སངས་ཉིན་ཤོད་གཞུང་སྤྱི་དྲིལ་  
ལས་ཁུངས་ནས་གསར་འགོད་སྟེ་རྒྱ་ཚོགས་གནང་  
ཐོག་དྲིལ་བརྒྱུགས་དུང་ཆེ་ལུ་བ་སྟེན་བསམ་  
འཕེལ་ལགས་ནས་སྤྱི་ལོ་ ༢༠༠༥ ཟླ་ ༩  
ནས་སྤྱི་ལོ་ ༢༠༠༧ ཟླ་ ༡ ཚེས་ ༡། བར་  
ཤོད་ནང་རྒྱ་གཞུང་གི་ཉེས་རྐྱེད་ཡོག་ཤོད་མི་གངས་  
༢༢༠ རྣམ་ཚེས་སྐུ་ཤུག་འདས་སུ་གྱུར་དགོས་བཟོས་

ཡོད་པ་དང་། དེ་བཞིན་མི་གངས་ ༡༣༧༤ རྣམ་  
ཚེས་ལ་རམ་སྟོན་ཐུགས་རྗེ་བཟོས་ཡོད་པ། མི་  
གངས་ ༤༦༠༠ རྣམ་ཚེས་བཟུང་བྱས་ཡོད་པ་  
མ་ཟད། མི་གངས་ ༢༡༧ རྣམ་ཚེས་གར་སོང་  
ཆར་མེད་དུ་གྱུར་ཡོད་པའི་སྐོར་འབྲེལ་བརྗོད་  
གནང་ཡོད་པ་རེད།  
དེ་བཞིན་སྤྱི་འབྲེལ་དུང་ཆེ་དུགས་པོ་  
བསོད་ནམས་ཞོར་བུ་ལགས་ནས། རྒྱ་ལོ་སྤྱི་ཟླ་  
༩ ཚེས་ ༡༠ རྗེས་ཤོད་ཀྱི་ས་ཁུལ་ཡོངས་རྫོགས་  
སུ་ཞི་བའི་གྱིན་པ་དང་སྤྱི་ལོ་ལོ་སྐབས་དེར་རྒྱ་  
ནག་གཞུང་གིས་དྲག་སྤྱོད་ཀྱི་ཐོག་ནས་མེ་མདའ་  
བརྒྱབ་པ་དང་། འཛིན་བཟུང་བྱས་པའི་ཤོད་མི་  
ཚོར་ཉེས་རྐྱེད་ཆད་མེད་བཏང་རྗེས་ཁག་གཅིག་

བཙན་དུ་བཅུག་པ་དང་། ཁག་གཅིག་སྒྲིལ་ཁང་  
 དུ་བསྐྱལ་ཡང་སྒྲིལ་བཙན་ཡག་པོ་མ་བྱས་པའི་  
 ལྟོར་བརྟན་འཕྲིན་ལམ་ནས་བདེན་དཔང་གསལ་  
 ལྟོན་གྲིས་གསར་འགོད་ལྟོན་ཚོགས་ཤིག་ཚོགས་  
 ཡོད། དེ་བཞིན་ཁོང་གིས་རྒྱལ་གཅེས་དཔའ་པོ་  
 བརྟན་དར་ལགས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་འགྲེལ་བརྗོད་གནང་  
 རྟེན་གསར་འགོད་པ་རྣམས་ལ་བརྟན་མཐོང་བརྟན་  
 གནང་ཡོད་པ་རེད།

**རྒྱལ་གཅེས་དཔའ་པོ་བརྟན་དར་ལགས་  
 ཀྱི་ལོ་རྒྱུས།**

བརྟན་དར་ལགས་ནི། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༧༩ ལོར་  
 ལྷ་སར་སྐྱེས་ཤིང་། ལྷ་སའི་རྒྱབ་སྐྱོགས་སུ་ཡོད་



རྒྱལ་གཅེས་དཔའ་པོ་ཚེ་འདས་བརྟན་དར་ལགས།  
 པའི་དབྱི་རླུང་ཆ་འཕྲིན་ཀྱང་སེའི་(Yidong  
 Tongxin Gongsu Fu Jingli)ཅིང་ལི་(འགན་  
 འཛིན་གཞིན་པ་)ཡིན། དབྱི་རླུང་ཆ་འཕྲིན་ཀྱང་  
 སེའི་སེའི་པ་དེ་ནི་ལག་འབྲེར་ཁ་པར་གྱི་ལས་ཁུངས་

ཤིག་ཡིན་ཞིང་། ལས་ཁུངས་དཔུས་དེ་ལྷ་ས་ཁྲིང་  
 ཀོན་རྒྱུས་བཅེངས་འགྲོལ་དཀྱིལ་ལམ་ཨང་ ༤༧  
 པར་ཡོད། (China Mobile Group Xizang  
 Company) ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༥ ཟླ་ ༩ ཚེས་  
 ༡༧ ཉེན་ལྷ་སར་པོད་མི་ཚོས་ཞི་ཚོལ་བྱས་པའི་  
 ལྷ་བས་ཉིན་གྲངས་ལོ་ལ་ཙམ་ལ་ལས་ཁུངས་སུ་  
 བསྐྱོད་སྐབས་པེ་ཅིང་རྒྱབ་ལམ་དུ་ཡོད་པའི་ལྷ་ས་  
 མོང་ཁྲིར་ཉེན་ཉོག་རུ་ཚེན་(Xing Jing Dadui)  
 ཞེས་པའི་ལས་ཁུངས་ཀྱི་ཉེ་འགྲམ་དུ་སྐྱེ་བས་  
 ལྷ་བས་དྲག་ཆས་དམག་མི་རྒྱ་དྲུག་ཙམ་ཞིག་གིས་  
 དགེ་འདུན་པ་ཞིག་ལ་ཉེས་རྐྱེད་ཚང་མེད་གཏོང་  
 བཞིན་ཡོད་པ་མཐོང་སྟབས། བརྟན་དར་ལགས་

སེ་རུ་དགོན་པའི་ཉེ་འགྲམ་སུ་ཆགས་སྟབས་ལྷ་  
 སའི་ནང་ཡོངས་གྲགས་སུ་སེ་རུའི་སྐྱེན་ཁང་བཟེར།  
 སྐྱེན་ཁང་དེ་ནས་ཁོང་ལ་སྐྱེན་བཙན་གྱི་མཐུན་  
 རྒྱུན་ཐོབ་རྒྱ་མཚན་ལྟར་དེ་བས་མེ་མདའ་ལོག་  
 ལུ་དུ་རྟོག་རྒྱུག་གཞུས་པ་དང་། ལུས་པོའི་སྤོང་  
 དུ་ཐ་མག་གི་མེ་ཆགས་བཅུགས་པ། སྐྱོག་རྒྱུགས་  
 སོགས་གཞུས་ནས་ལུས་པོའི་སྤོང་དུ་གང་སར་མ་  
 བཟོས་ཡོད་པ་མ་ཟད། ཀྱང་པ་གལམས་པའི་མཐོང་  
 དུ་ལྷགས་གཟེར་ཡང་བཅུགས་ཡོད་པ་རེད།  
 རང་མིས་ཁོང་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཏེ་རྫོང་ས་སྤྱི་  
 རྩལ་སྐྱེན་ཁང་དུ་ཡོད་པ་ཤེས་རྟོགས་སྐྱེན་ཁང་དེར་  
 བསྐྱོད་ནས་རང་བྱིས་དུ་བྱིད་ཚོག་པའི་རེ་བ་ཡང་



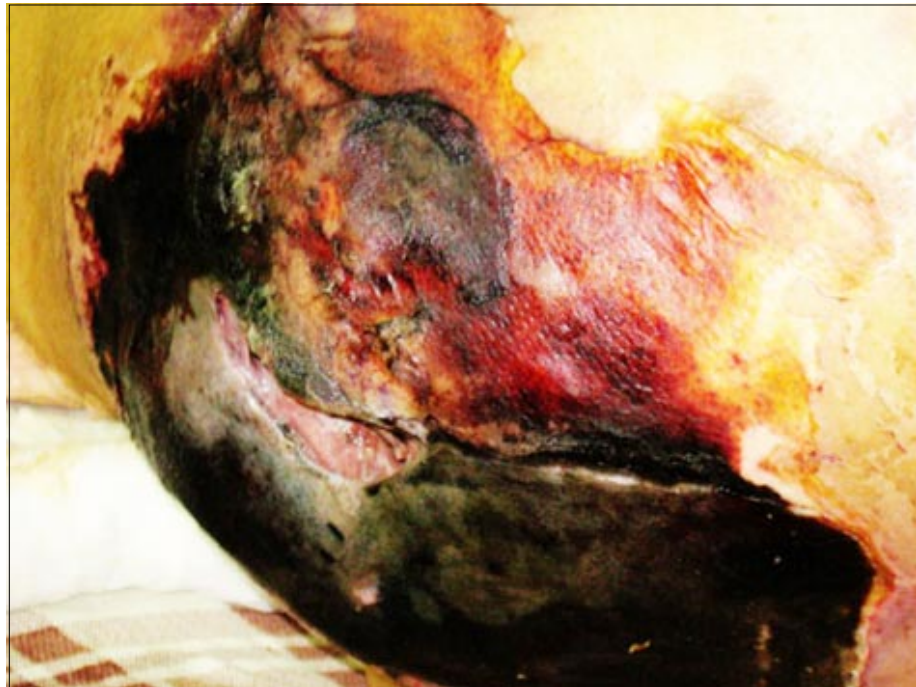
མས་སྐྱོན་ལྷགས་ཆེ་བཟོས་ཏེ་སྐྱེན་ཁང་དུ་ལུས་པོའི་ཚེ་འདས་བརྟན་དར་ལགས་ཀྱི་ལུས་པོའི་བྱུར་ཆ་ཞིག  
 སེམས་ཀྱིས་མ་བཟོད་པར་ཉེས་རྐྱེད་དེ་འདྲ་མ་  
 བཏང་རོགས་ཞེས་བརྗོད་སྐབས། དྲག་ཆས་དམག་  
 མིས་ཁོང་ལ་ཉེས་རྐྱེད་བཏང་བས་མ་ཚད། མེ་  
 མདའ་ཐོངས་གཉིས་བརྟན་མཐོང་མཐོང་བརྟན་དར་  
 ལྷ་བས་དང་ཕྱི་བས་མའི་མཚམས་སུ་ལོག་དེའི་རྒྱུན་  
 གྲིས་ཁོང་དྲག་པ་ཐོར་རྗེས་དམག་མི་དེ་ཚོས་  
 རྫོང་ས་སྤྱི་བྱེད་སྐྱེན་ཁང་(Zong Yi Yuan)དུ་  
 བྱིད། སྐྱེན་ཁང་དེ་ནི་པོད་དམག་ཁུལ་ཁང་གི་  
 དམག་མིའི་སྐྱེན་ཁང་ཡིན་པ་དང་། སྐྱེན་ཁང་དེ་  
 ཡང་བཏོན་ཡང་། རོན་འབྲས་མ་སོན་པའི་གནས་  
 ཚུལ་བྱུང་ཡོད་པ་དང་། མཐར་ཕྱི་ཟླ་ ༧ པའི་  
 ཚེས་ཤར་ཙམ་ནས་རྫོང་ས་མི་དམངས་སྐྱེན་ཁང་  
 (Ren Min Yi Yuan)དུ་སྐྱེན་བཙན་བྱ་འགོ་  
 ཚུགས། བརྟན་དར་ལགས་ཀྱི་ལུས་སྤོང་གི་མ་  
 དང་། ཉེས་རྐྱེད་ཚང་མེད་བཏང་བའི་མ་ལུ་  
 རྣམས་སྐྱེན་པ་དང་། སྐྱེན་གཡོག་ནས་མཐོང་རྗེས་  
 ཏ་ལས་དང་སངས་པའི་གནས་ཚུལ་བྱུང་ཡོད།  
 རྫོང་ས་སྤྱི་བྱེད་སྐྱེན་ཁང་དུ་རྫོང་རིང་བརྟན་



དར་ལགས་སུ་ཉེས་དུང་ཚད་མེད་ཡོག་པ་དང་། སྐྱེན་  
 བཅོས་ཚུལ་བཞིན་མ་བུང་བའི་ཁར། རྒྱའི་སྤྱོད་  
 དུ་འབྲིག་གོག་གཡོག་པ་སོགས་བྱས་པའི་སྐྱེན་རྒྱས་  
 སྐྱོན་བཅོས་པའི་གནས་སུ་ལ་བའི་གནས་ཚུལ་བུང་  
 བ་བརྟུན་འཕྲིན་འོད་སྤྲོད་ནས་གསལ་པོ་མཐོང་བུབ།  
 བརྟུན་དར་ལགས་སུ་ ༢༠༠༥ ལྷི་ཟླ་ ༩  
 ཚེས་ ༡༧ ཉིན་མེ་མདའ་ཡོག་རྗེས་དམག་མིས་

འཕྲིན་བཟུང་བྱས་པ་ནས་སྤི་ཟླ་ ༩ པའི་ཟླ་མདུག་  
 ཏུ་ནང་མིའི་ལག་ཏུ་མ་རག་བར་དུས་ཡུན་ཟླ་བྱེད་  
 ཅམ་ལས་སྤིན་མེད་ནའང་སྐབས་དེ་དུས་ནས་དེའི་  
 མགོ་དང་དེའི་གཡས་གཡོན་གྱི་རྒྱ་རྒྱས་སུ་ལ་  
 ཟེན་པར་བརྟེན། རྫོང་ས་མི་དམངས་སྐྱོན་ཁང་  
 རྒྱས་གསལ་སུ་ལ་རྒྱུས་གཙང་མ་བཅོ་སྐབས་ག་  
 རྒྱས་གསལ་སུ་ལ་རྒྱུས་གཙང་མ་བཅོ་སྐབས་ག་  
 རྒྱས་གསལ་སུ་ལ་རྒྱུས་གཙང་མ་བཅོ་སྐབས་ག་  
 རྒྱས་གསལ་སུ་ལ་རྒྱུས་གཙང་མ་བཅོ་སྐབས་ག་

འགོ་སོང་ཡོན་ཚེན་བཏང་སྟེ་སྐྱེན་བཅོས་ཞབས་  
 རིམ་གང་ཡོང་བྱས་ཀྱང་དྲག་སྤྱོད་མ་བུང་བར་རང་  
 གྱིམ་དུ་བྱིད་རྒྱ་ཅོམ་ལས་གཞན་བྱ་བའི་གང་ཡང་  
 མེད་པའི་གནས་ཚུལ་འོག ལྷི་ལོ་ ༢༠༠༥ ཟླ་ ༩  
 ཚེས་ ༡༧ བོད་ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༡༧ རེས་གཟའ་  
 སྤར་བུའི་ཉིན་གྱི་དགོང་མོའི་ཚུ་ཚོད་ ༧ པའི་ཐོག་  
 རང་གྱི་མ་དུ་འདས་གོངས་སུ་གྱུར་འདུག།



བརྟུན་དར་ལགས་ཀྱི་རྒྱའི་སྤྱོད་དུ་འབྲིག་གོག་གཡོག་སྐྱེན་རྒྱས་སྐྱོན་བཅོས་པའི་གནས་སུ་ལ་བའི་ཚུལ་ཡོད་པ་རེད།



བརྟུན་དར་ལགས་ཀྱི་རྒྱའི་སྤྱོད་དུ་འབྲིག་གོག་གཡོག་སྐྱེན་རྒྱས་སྐྱོན་བཅོས་པའི་གནས་སུ་ལ་བའི་ཚུལ་ཡོད་པ་

བོད་པའི་སྐོམ་རྒྱུན་གྱི་ལུགས་སྐོམ་ལྟར་ལུང་  
 པོ་བྱ་གཏོར་བྱེད་སྐབས་བརྟུན་དར་གྱི་དེའི་མགོ་  
 དང་། མཁལ་མའི་སྤོང་ཉེས་དུང་བཏང་བའི་རྒྱ་  
 ལུལ་ཡོད་པ་མ་ཟད། རྒྱ་པ་གཡས་པའི་རྫིང་ཁའི་  
 སྤོང་དུ་གཟེར་མ་ཡང་བཅུགས་ཡོད་པ་བཅས་  
 བཏང་ན་ཡིད་ཚེས་དཀའ་བའི་གནས་ཚུལ་སྐྱེན་  
 སང་ཞུས་པ་རྒྱུས་དངོས་བདེན་ཡིན་མེན་བརྟུན་  
 འཕྲིན་འོད་ལ་གཟིགས་རོགས་གནང་།

བརྟུན་དར་ལགས་དེ་སྤྱི་ཚུན་གྱི་ཁོ་རྒྱུལ་  
 དུ་སྤོབ་སྤོབ་བྱེད་སྤོབ་ཡོད་པ་དང་། དེ་རྗེས་ཀྱང་  
 གོ་མི་དམངས་དངུལ་ཁང་དུ་(Zhongguo  
 Renmin Yinhang)དུ་ལས་ཀ་བྱས་གིང་། དེ་  
 རྒྱས་ཡུན་རིང་མ་སོང་བར་སྤོབ་སྤོབ་ལུ་བྱོགས་སུ་  
 ཡོད་པའི་དེའི་ཏུང་ཆ་འཕྲིན་ཀྱང་སེར་(Yidong  
 Tongxin Gongsi)ལས་སྐྱུར་བྱས་ཏེ། ལས་  
 ཁུངས་དེའི་ཅིང་མི་གཞོན་པའི་ལས་ཁུངས་ལེན་  
 བཞིན་པའི་སྐབས་ཏེ། ལྷི་ལོ་ཟླ་ ༩ རང་  
 གོང་གི་གནས་ཚུལ་དེ་བུང་བ་རེད།

བརྟུན་དར་ལགས་ཀྱི་ནང་མིའི་ལོ་རྒྱུས་གང་  
 འདྲ་ཡིན་མེན་ཆ་ཚང་ཁ་གསལ་ཞིག་མི་ཤེས་  
 ཀྱང་། བ་མ་གཉིས་དེད་སྐབས་ལྟ་སར་བཞུགས་  
 ཡོད་པའི་གནས་ཚུལ་གོ་རྒྱུ་འདུག དེ་ནས་བརྟུན་  
 སའི་བརྟུན་བྱུ་བརྗེས་སྤི་བུང་ཆེ་རྒྱས་གཉིས་  
 རྒྱས་གསལ་འགོད་པའི་དྲི་བ་ཁག་ལ་ལན་འདེབས་  
 དང་རྒྱགས་གསལ་འགོད་གསལ་བརྒྱགས་གནང་  
 བའི་གནས་བརྒྱས་སུ།

ལྷ་ས་གྲོང་ཁྱིམ་འབྲིང་རིམ་མི་མང་སློབ་མཁུ་ཁང་ཁྲིམས་ཁང་ནས་པོད་པའི་བྱུང་མེད་གསུམ་ལ་སློབ་སྦྱོར་ཐག་བཅད་པ།



༡༡། །འདི་གར་ཁྲུང་ས་ལྷན་གྱི་གནས་ཚུལ་འབྲིང་བར་གཞིགས་ན། ཟ࿃་ལོ་ ༡༠༠༧ ཟ࿃་ ༤ ཚེས་ ༡། རེས་གཟའ་མིག་དམར་ཉིན་ལྷ་ས་གྲོང་ཁྱིམ་འབྲིང་རིམ་མི་དམངས་སློབ་མཁུ་ཁང་ཁྲིམས་ཁང་ཞེས་པས་སྤེལ་ལོའི་ཟ࿃་ཟ࿃་ ༩ ཚེས་ ༡༤ ཉིན་ཞི་ཚོལ་ནང་ཞུགས་མཁུ་པོད་པའི་བྱུང་མེད་གསུམ་ལ་སློབ་སྦྱོར་ཐག་བཅད་ཡོད་པ་རེད།

**ཕྱི་ཕྱིད།** རང་ལོ་ ༡༡ ཟ࿃་ས་ཡུལ་ས་སྤྱོད་ཁོངས་འབྲོག་ར་གང་ཚོར་བྱ་གྲོང་ཚོ་ནས་ཡིན་ཞིང་། ལྷན་གཏན་ལྷ་སར་སྤོང་གི་ཡོད། ༡༠༠༥ ཟ࿃་ཟ࿃་ ༩ ཚེས་ ༡༤ ཉིན་ཞི་ཚོལ་ནང་ཞུགས་རྗེས་ཕེ་ཅིང་གར་ལམ་དུ་ཡོད་པའི་དབྱི་ཁྲུན་གྱི་ཚས་ཚོང་ཁང་ལ་མེ་བརྒྱབ་སྟེ་མི་ལྷ་བསད་པའི་ཉེས་འཇུགས་འོག་ལོ་གཉིས་ཟ࿃་ར་འགྲུངས་གི་སློབ་སྦྱོར་སློབ་སྦྱོར་ཐག་བཅད་འདུག།



**ཕྱི་ཕྱིད།** རང་ལོ་ ༡༩ ཟ࿃་ས་ཡུལ་སྟེ་མོ་སྤོང་ཁོངས་མར་རྒྱང་གང་ཐང་སྤོང་གྲོང་ཚོ་ནས་ཡིན་ཞིང་། ༡༠༠༥ ཟ࿃་ཟ࿃་ ༩ ཚེས་ ༡༤ ཉིན་ཞི་ཚོལ་ནང་ཞུགས་རྗེས་ཕེ་ཅིང་གར་ལམ་དུ་ཡོད་པའི་དབྱི་ཁྲུན་གྱི་ཚས་ཚོང་ཁང་ལ་མེ་བརྒྱབ་སྟེ་མི་ལྷ་བསད་པའི་ཉེས་འཇུགས་འོག་ཚེ་བཙོན་གྱི་སློབ་སྦྱོར་ཐག་བཅད་འདུག།



**འཚི་མེད་ལྷ་མོ།** རང་ལོ་ ༡༠ ཟ࿃་ས་ཡུལ་གཞིས་ཚེ་རྣམ་སྤོང་སྤོང་རྣམ་སྤོང་གང་ཞེས་སྤོང་གྲོང་ཚོ་ནས་ཡིན་ཞིང་། ཞོང་གསལ་ལྟོད་གཞིའི་ཉེས་འཇུགས་འོག་དུས་ཡུན་ལོ་ ༡༠ དུས་བཀག་བཙོན་འཇུག་གི་སློབ་སྦྱོར་ཐག་བཅད་ཡོད་པ་དང་། ཞོང་གསལ་བྱུང་མེད་གསུམ་པོ་ཚེ་ ༡༠༠༥ ཟ࿃་ཟ࿃་ ༩ པའི་ནང་འཛིན་བཟུང་བྱས་ཡོད་འདུག། ཞོང་གསལ་ཚེ་རྣམ་རྒྱུན་ལྷ་སར་སྤོང་གི་ཡོད་ཀྱང་ལས་རིགས་ཁ་གསལ་ཞིག་མི་འདུག། ཞུག་གཅིག་ནས་ཞོང་ཚོ་གད་སྤོང་གི་མཁུ་ལིན་པའི་བཤད་ཚུལ་དེ་འདྲ་འདུག་ཀྱང་ཁྲུང་ས་བཙོན་མི་འདུག།

འབའ་ཐང་སྤོང་ཁོངས་སློབ་གྲྭར་གཞིགས་གང་སྤྱང་རུ་ལུང་པར་དམག་མིས་སློབ་བཤེར་བྱེད་བཞིན་ཡོད་པ།

༡༡། །འདི་གར་ཁྲུང་ས་ལྷན་གྱི་གནས་ཚུལ་འབྲིང་གསལ་ཟ࿃་ཟ࿃་ ༤ ཚེས་ ༡༤ གཡས་གཡོན་དུ་ཁམས་འབའ་ཐང་སྤོང་ཁོངས་སློབ་གྲྭར་གཞིགས་གང་ཁོངས་སྤྱང་རུ་ལུང་པར་སྤྱི་བདེ་ཉིན་ཞོག་པ་དང་དྲག་ཆས་ཉེན་ཉོག་དམག་མི་གངས་

༡༠ ཚམ་སྤོང་ལེ་ཉེ་གྲོང་ཚོའི་ནང་གི་དུང་ཚང་རེ་རེ་བྱས་ཉེ་སློབ་བཤེར་བྱས་ཡོད་པ་དང་། ཉུང་མཐར་པོད་མི་གངས་ ༡༠ ཚམ་འཛིན་བཟུང་བྱས་མ་ཚར་པར་རྒྱ་དམག་གིས་ས་གནས་ནས་སྤོང་ཚོར་རྒྱ་མིན་པའི་ཁ་གཏམ་ཡང་ཞོད་བཞིན་

ཡོད་འདུག། ས་གནས་སུ་གནས་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཐོན་དགོས་པའི་རྒྱ་རྒྱུན་གཙོ་བོ་ཚེ་དེ་ལོའི་ཟ࿃་ཟ࿃་ ༩ ཚེས་ཤར་དུ་སྤྱི་བདེ་བཟུང་མིན་མི་ཤེས་པར་འབའ་ཐང་སྤོང་ཁོངས་སློབ་གྲྭར་གཞིགས་གང་ཉེན་ཉོག་ལས་ཁྲུང་ས་སུ་འབར་གསལ་གྱི་དོན་རྒྱུན་ཞིག་བྱུང་ཡོད།



དུས་ཚོད་དེའི་གཡས་གཡོན་དུ་ས་གནས་དེར་རྒྱ་  
བོད་ཡིག་རིགས་གཉིས་ཐོག་རྒྱ་མི་བོད་ནས་མར་  
རྒྱལ་བོད་ཀྱི་བདག་པོ་བོད་མི་ཡིན། ཞེས་པ་  
སོགས་ཀྱི་འབྲེད་དར་ཆེན་པོ་བཀའ་བ་སོགས་ཀྱི་  
གནས་ཚུལ་ཐོན་རྗེས། བོད་རྒྱ་ཡིག་རིགས་ཤེས་  
མཁན་གྱི་བོད་མི་བཞི་པ་དོགས་གཞི་བྱས་ཏེ་འཛིན་  
བཟུང་བྱེད་པར་ཡོང་སྐབས། བོད་མི་དེ་དག་ས་  
གནས་ནས་བྱོས་བྱོལ་དུ་འགོ་དགོས་བྱུང་ཡོད།

སྤྱི་བདེ་ཉེན་རྟོག་པས་སྤྱི་བཟུང་ཞིབ་འཇུག་  
བྱས་ཏེ་ས་གནས་སུ་ཡོད་པའི་སྤྱི་བཟུང་མར་  
བསྟུན་གཙུག་ལག་སྤྱི་བཟུང་སྤྱི་བཟུང་མར་

པོ་ཞིག་རང་གནས་སུ་སྤོང་མ་བྱུང་པར། ས་ཆ་  
གཞན་ལ་ཉེན་གཡོལ་དུ་བསྐྱོད་ཡོད་པར་བཞེན་ས་  
གནས་དེར་ས་ཞིང་ཚོས་མ་བྱུང་པར་ལུས་ཡོད་  
པའི་གནས་ཚུལ་ཐོན་འདུག སྤྱི་ཟླ་ ༩ པའི་  
ནང་འབར་གས་ཀྱི་དོན་རྒྱུན་དང་། སྤྱི་ཟླ་ ༤  
ཚེས་ ༡༤ མཚན་མོར་ས་གནས་སུ་དམག་མིའི་  
སྤོང་སྐར་མེ་བསྐྱེགས་བེབས་པའི་གནས་ཚུལ་ཐོན་  
ཡོད་ཀྱང་མི་སྡེ་གི་མས་སོགས་གང་ཡང་མ་བྱུང་  
བར་གཞིགས་ན། ས་གནས་སུ་ཡོད་པའི་དྲག་ཆས་  
དམག་མི་དེ་ཚོས་ལུས་མིར་དམ་བསྐྱེགས་བྱ་རྒྱུའི་  
ཆེད་དུ་དྲག་པོའི་རྣམ་པ་མངོན་པའི་ལས་འགུལ་

རང་བཞིན་བརྩམས་ཀྱི་མེད་དམ་སྐྱེས་པའི་དོགས་  
པ་བྱ་དགོས་པ་ཞིག་རང་བཞིན་དུ་ཆགས་ཡོད་པ་  
རེད། ཡིན་ནའང་རྩ་བའི་ཆར་ས་གནས་ལུས་མི་  
ཚོས་སྤོང་བཤེར་བྱེད་མཁན་གྱི་དམག་མི་ཚོར་  
ངོ་ཚོལ་གྱི་རྣམ་འགྲུར་ལྷགས་ཆེ་འདོན་བཞེན་  
ཡོད་པ་མ་ཟད། སྤྱི་ལོའི་སྤྱི་ཟླ་ ༥ པའི་ནང་  
དུའང་རྒྱ་ནག་གཞུང་ནས་རྒྱལ་གཅེས་རིང་ལུགས་  
ཀྱི་སློབ་གསོའི་ལས་འགུལ་སྤེལ་མཁན་གྱི་ལས་  
བྱེད་ས་གནས་སུ་ཡོང་སྐབས་མང་ཚོགས་ནས་ངོ་  
ཚོལ་གྱི་རྣམ་འགྲུར་ལྷགས་ཆེ་བཞེན་ཡོད་པའི་  
གནས་ཚུལ་ཡང་ཐོན་ཚུངས་ཡོད།

## འཛོལ་དུ་འཛོལ་ཁོངས་ལྡན་མ་ཚོས་འཁོར་དགོན་གྱི་མཁན་པོ་དང་དགེ་འདུན་པ་ཁག་གཅིག་ འཛིན་བཟུང་བྱས་པ།

༡༡། །འདི་གར་ཁྲུང་ས་ལྡན་གྱི་གནས་ཚུལ་  
འཁོར་བར་གཞིགས་ན། སྤྱི་ཟླ་ ༤ ཚེས་ ༡  
ཉིན་ཁམས་འཛོལ་དུ་འཛོལ་ཁོངས་ལྡན་མ་ཚོས་  
འཁོར་དགོན་གྱི་མཁན་པོ་དང་དགེ་འདུན་པ་ཁག་  
གཅིག་སྤེལ་སྤོང་བཟུང་བྱས་པའི་གནས་  
ཚུལ་ཐོན་འདུག།  
གནས་ཚུལ་དེའི་ཡོང་རྒྱུ་གཙོ་བོ་ནི་དེ་ལོའི་  
སྤྱི་ཟླ་དང་པོའི་ནང་ལྡན་མ་ཚོས་འཁོར་དགོན་

པའི་དགེ་འདུན་པས་རྒྱ་གཞུང་ལ་ངོ་ཚོལ་གྱི་  
ལས་འགུལ་ལྷགས་ཆེ་སྤེལ་བར་བཞེན། ལྐབས་  
དེར་དགེ་འདུན་པ་ཁག་གཅིག་འཛིན་བཟུང་བྱས་  
ཡོད། དེ་མིན་གྱི་དགེ་འདུན་པ་ཁག་གཅིག་ཉེན་  
གཡོལ་སྤོང་བྱོས་བྱོལ་དུ་འགོ་དགོས་བྱུང་ཡོད་  
པ་ལྟར། མཁན་པོ་མཚོག་ཀྱང་གནས་སྐབས་  
ཉེན་གཡོལ་ཆེད་སྤྱི་ལྗོངས་ལ་བཞུགས་  
སྐབས་ཆབ་མདོ་ས་ཁུལ་ནས་ཆེད་དུ་སྤྱི་བདེ་

ལས་བྱེད་གངས་ ༡༥ ཚམས་བཏང་སྤེལ་གནས་  
དེ་ནས་སྤྱི་ཟླ་ ༤ ཚེས་ ༡ ཉིན་འཛིན་བཟུང་  
བྱས་ཡོད་པ་རེད། དེ་མཚུངས་དེ་ཉིན་ལྡན་མ་  
ཚོས་འཁོར་དགོན་གྱི་དགེ་འདུན་ལྷན་པ་བསོད་  
ནམས་དགེ་ལེགས་ལགས་དང་། མཚོམས་སུ་  
ལྷགས་སྤེལ་ཡིན་པའི་དགེ་འདུན་ཆེ་བཟན་  
བསོད་ནམས་སོགས་ཀྱང་འཛིན་བཟུང་བྱས་པའི་  
གནས་ཚུལ་ཐོན་འདུག །

## འཛོལ་དུ་འཛོལ་ཁོངས་ལྡན་མ་ཚོས་འཁོར་དགོན་གྱི་མཁན་པོ་དང་དགེ་འདུན་པ་ཁག་གཅིག་ འཛིན་བཟུང་བྱས་པ།

༡༡། །འདི་གར་ཁྲུང་ས་ལྡན་གྱི་གནས་ཚུལ་  
འཁོར་བར་ལྟར་ན། སྤྱི་ཟླ་ ༤ ཚེས་ ༥ ཉིན་  
དཀར་མངོས་རྫོང་ཐོག་དང་། རྫོང་པ་གང་། དར་  
རྒྱས་སྤོགས་རིང་པ་ཚོ་སོགས་ས་གནས་གང་སར་  
ཉེ་ཆར་སྤྱི་ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༥ ནས་བཟུང་དཀར་  
མངོས་རྫོང་ཐོག་དུ་དངོས་སུ་ཐོན་ཏེ་ཞི་བའི་  
སྐད་འབོད་བྱེད་མཁན་དང་། ས་ཞིང་འདེབས་  
ལས་མི་བྱེད་པའི་ངོ་ཚོལ་གྱི་ཉེས་འདུགས་འོག་

འཛིན་བཟུང་བྱས་པའི་གསུམ་ནས་བོད་མི་གངས་  
༡༥ ལྷན་བཞུར་ཏེ་བཞེན་ཆས་གཡོགས་པ་དང་།  
རྒྱ་བཞུགས་ལག་རྒྱུགས་བཟུང་སྤྱི་བཟུང་  
དམག་མིའི་རྒྱུངས་འཁོར་ནང་རྒྱུགས་རྗེས་ལག་  
དུ་མི་མངའ་སོགས་ཀྱི་གོ་མཚོན་ཐོགས་པའི་  
དྲག་ཆས་དམག་མིའི་རྒྱུངས་འཁོར་ཆེ་རྒྱུང་  
བསྐྱེད་སྤོང་ ༣༠ ཚམས་ཀྱིས་མཚུངས་ལྷན་གྲོག་  
གསལ་ས་གནས་དེ་དག་ནང་བསྐྱོར་བསྐྱོད་བྱས་

ཡོད་པ་མ་ཟད། རྒྱུང་བསྐྱེད་སྤོང་གསུམ་ལོང་  
ཚོ་ནི་མི་རིགས་ཁ་བྱུང་གཏོར་མཁན་དང་རྒྱལ་  
ཁབ་ཀྱི་བདེ་འཇགས་གཏོར་བཤིག་གཏོར་མཁན་  
ཡིན་པའི་དེའི་བསྐྱེད་སྤོང་བྱས་ཡོད། གསུམ་ཏེ་ཞིང་  
ཚོ་རྫོང་བྱས་ཆེ་མངུག་འབྲས་གཅིག་མཚུངས་  
ཡིན་ཞེས་ས་གནས་མང་ཚོགས་ལ་མངོན་གསལ་  
དོད་པོས་སྤྱི་གསུམ་ར་བསྐྱེད་ཡོད་པ་རེད། གོང་  
གསལ་མི་གངས་ ༡༥ ཞིང་མིང་གཞུང་གེས་

རྟོགས་བྱུང་བ་ནི།

དེ་ལོ་ཕྱི་ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༡༧ ཉིན་ཞིང་ཁ་  
འདེབས་ལས་མ་བྱས་པའི་ཉེས་མིང་འོག་འཛིན་  
བཟུང་བྱས་པ་རང་ལོ་ ༩༧ ལ་སོན་པ་དཀར་མངོས་  
ཚེས་ཚང་དགོན་གྱི་བྱ་བུ་མས་པ་དོན་གྲུབ་དང་།

ཕྱི་ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༡༧ ཉིན་ཉེས་པ་ཁ་གསལ་  
གང་ཡང་མེད་པར་འཛིན་བཟུང་བྱས་པ་དཀར་  
མངོས་མཐའ་མེད་འབྲས་ལྷག་གྲོང་ནས་ཡིན་པ་  
རང་ལོ་ ༥༦ ཙམ་དུ་སོན་པ་བཀའ་འཕྲུལ་

ཕྱི་ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༡༡ ཉིན་ཞིང་ཁ་འདེབས་  
ལས་མ་བྱས་པའི་ཉེས་མིང་འོག་འཛིན་བཟུང་བྱས་  
པ་སྟོན་པ་གང་ཞིན་ནང་གྲོང་ནས་ཡིན་པ་རང་  
ལོ་ ༧༩ ལ་སོན་པ་ཚེ་རིང་དབང་རབ་(ཚེ་རིང་  
དབང་དགའ་) བཅས་ཡིན་པ་ལས་དེ་མིན་གཞན་  
དག་ནམས་སུ་དང་སུ་ཡིན་ཁ་གསལ་ཤེས་རྟོགས་  
བྱུང་མེད།

ཅུ་པའི་ཆར་དཀར་མངོས་རྫོང་ཁོངས་སུ་  
དེ་ལོ་ཕྱི་ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༥ ཙམ་ནས་བཟུང་སེར་

སྐྱ་ན་གཞོན་མང་པོ་ཞིག་གིས་རྫོང་ཐོག་དུ་དངོས་  
སུ་ཐོན་ཏེ་ཞི་ཚོལ་བརྒྱད་མར་བྱས་ཏེ། མི་སྣ་  
མང་པོ་ཞིག་འཛིན་བཟུང་བྱས་དང་བྱེད་བཞིན་  
ཡོད་ཀྱང་ས་གནས་སུ་བརྒྱུད་ལམ་ཐད་འབྲེལ་  
བ་བྱ་སྟོགས་ཤིན་ཏུ་དམ་བསྐྱགས་ཆེ་རུ་སོང་  
ཡོད་སྟབས། ཉིན་ལྟར་དོ་རྒྱུ་ནང་ཞུགས་  
བཞིན་པའི་པོད་མི་སོ་སོའི་ལོ་རྒྱུས་ཡོངས་  
རྫོགས་ཤེས་རྟོགས་ཐུབ་ལྗེས་དངོས་ཡོད་ཀྱི་  
དཀའ་ངལ་ཞིག་དུ་གྱུར་ཡོད།

---

# PRINTED MATTER

To.



*If undelivered, please return it to the sender:*

Secretary, DIIR, Central Tibetan Administration, Dharamshala-176215, H.P., India  
Website: [www.tibet.net/tb](http://www.tibet.net/tb)